

Ekonomikas ministrija

Normunds Ozols

Ekonomikas ministrijas

Analītikas dienests

normunds.ozols@em.gov.lv

2021.gada 20. decembris

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA UN PIEDĀVĀJUMA PROGNOZES BŪVNICĪBAS NOZARĒ

AKTUĀLĀS TENDENCES DARBA TIRGŪ

EKONOMIKAS IZAUGSME

NODARBINĀTĪBA

EKONOMISKI AKTĪVIE IEDZĪVOTĀJI

BEZDARBS

ALGAS

2020. gads

↓ -3,6%

↓ -1,9%

0,0%

↑ 8,1%

↑ +6,2%

2021. gada prognoze*

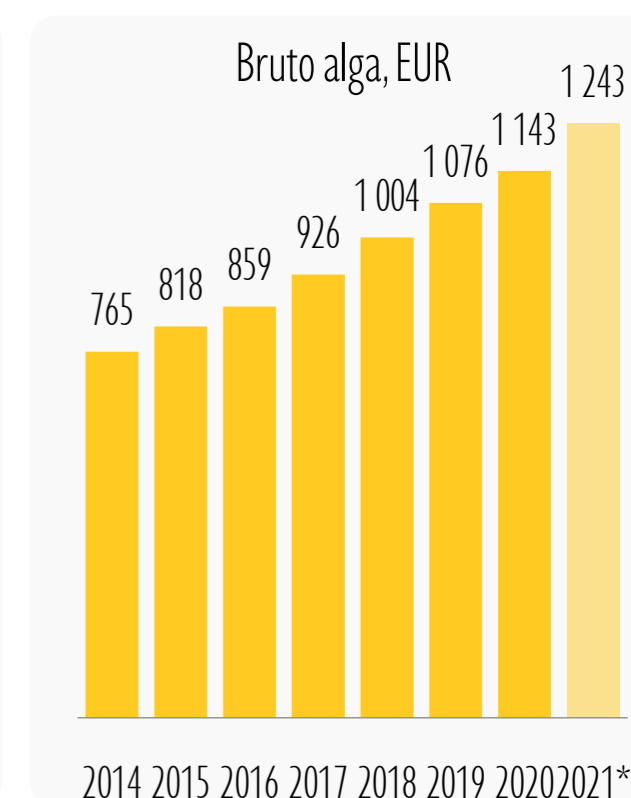
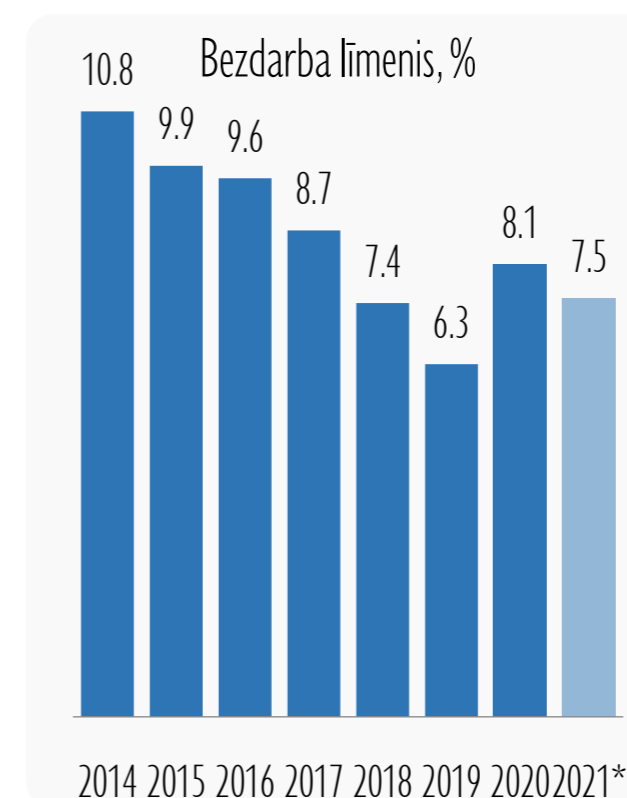
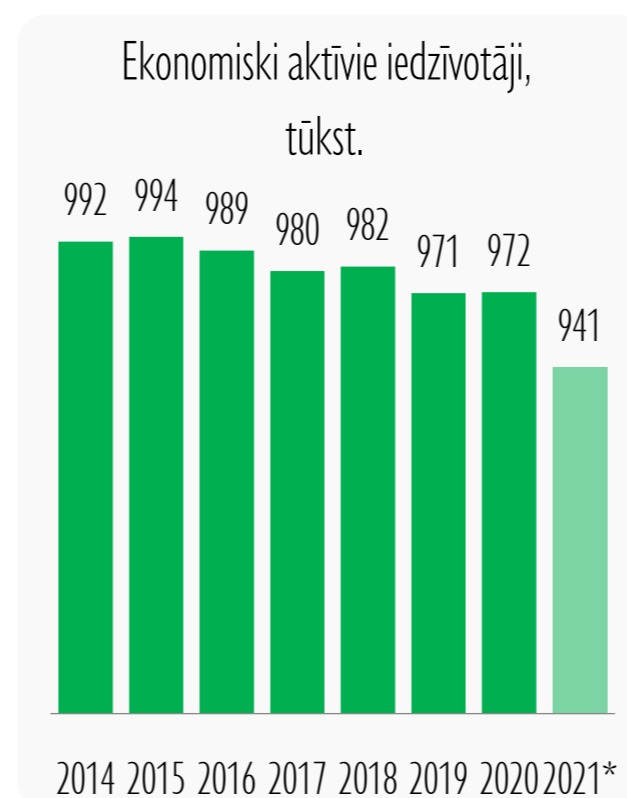
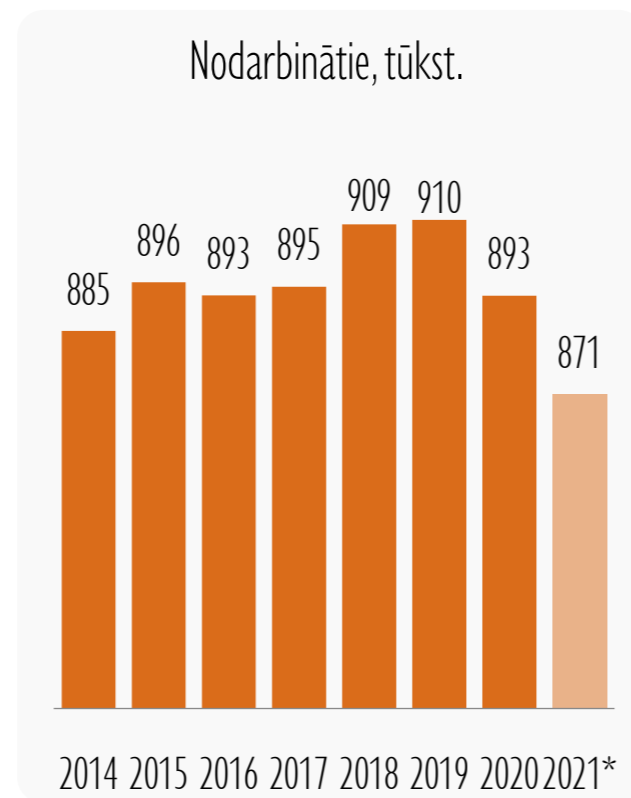
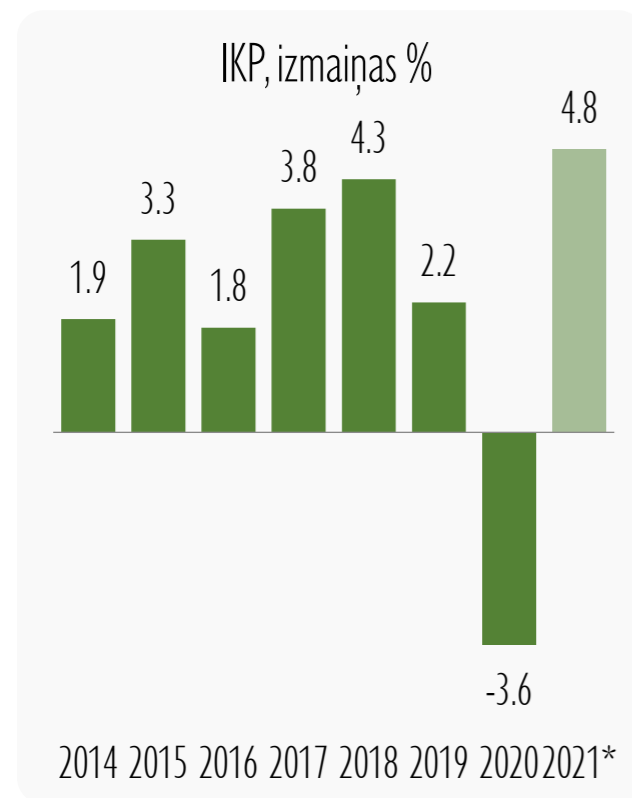
↑ +4,8%

↓ -2,5%

↓ -2,5%

↓ 7,5%

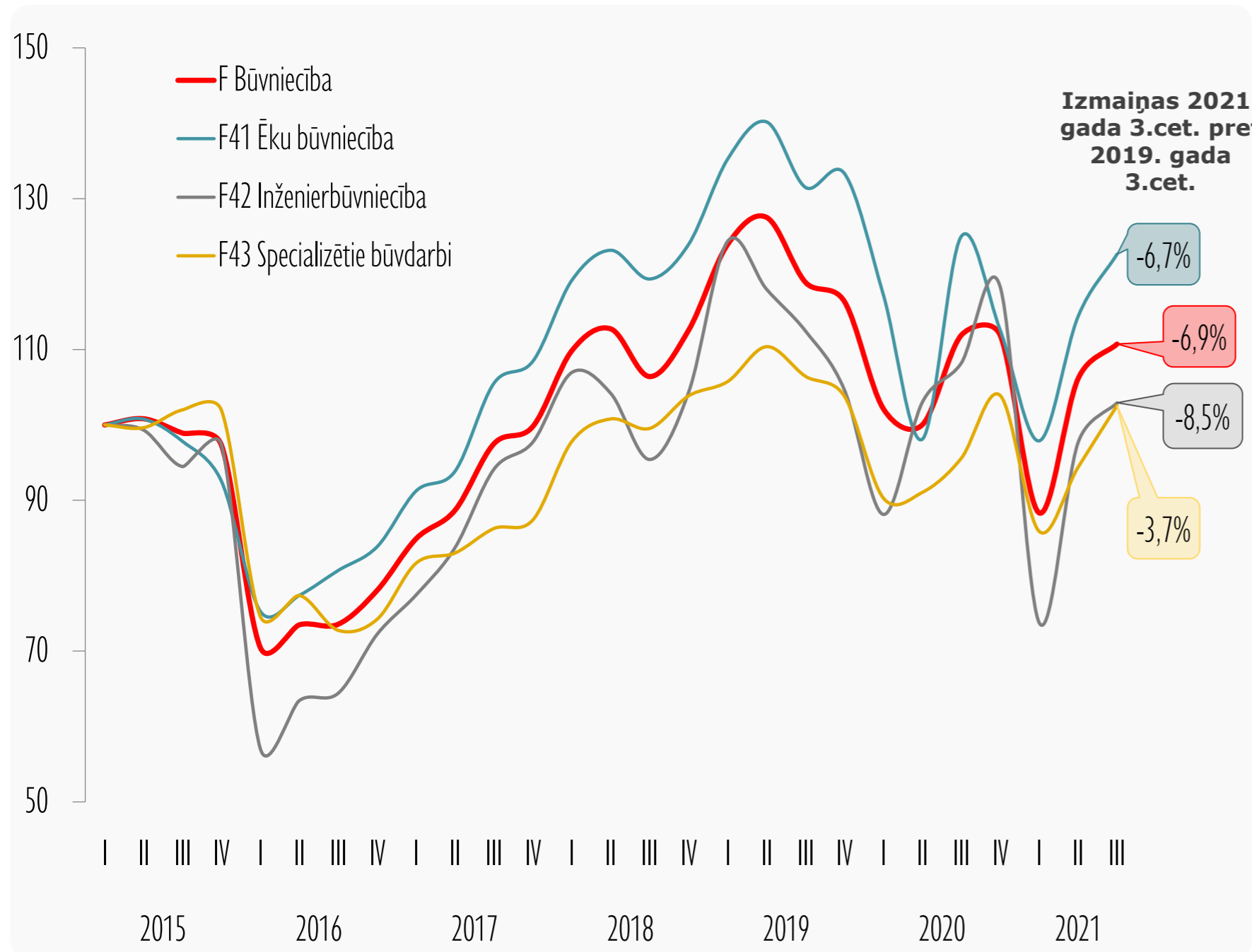
↑ +8,7%

BŪVNICĪBA NOZARU ATTĪSTĪBA

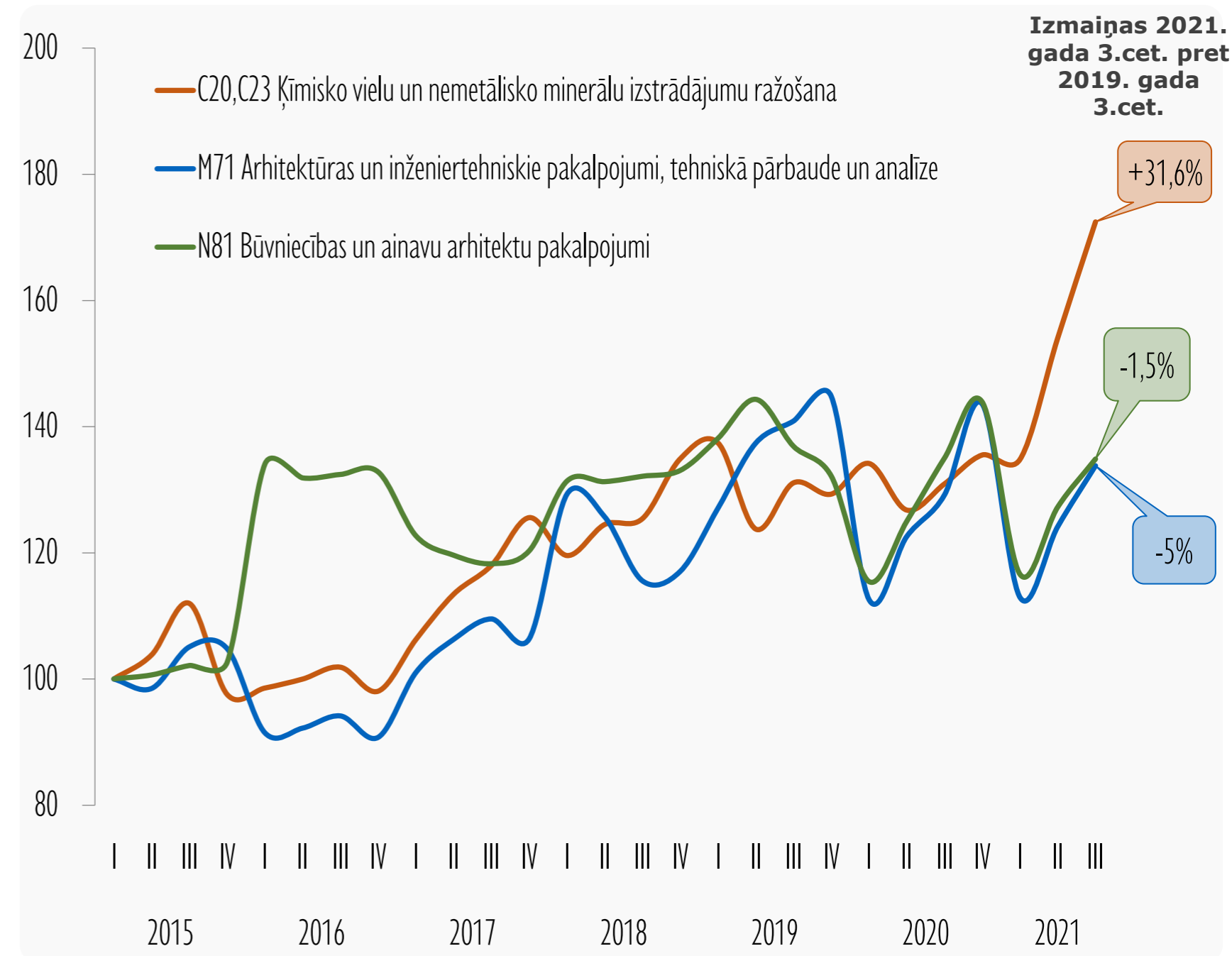
Būvniecības nozares neto apgrozījums

sezonāli izlīdzināti dati, 2015. gada 1. ceturksnis=100

Ar būvniecību saistīto nozaru neto apgrozījums

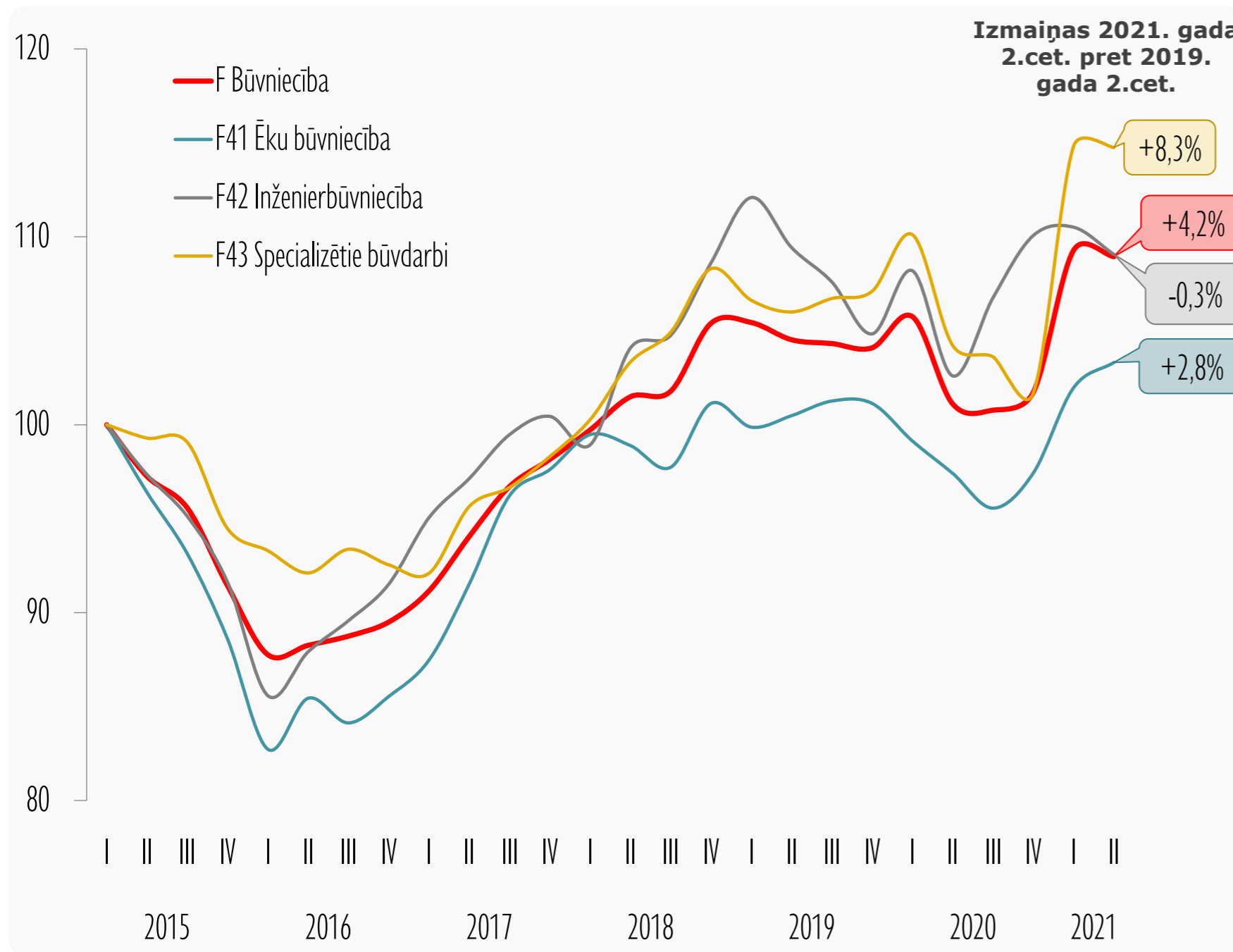
sezonāli izlīdzināti dati, 2015. gada 1. ceturksnis=100

BŪVNICĪBAS NOZARU DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS

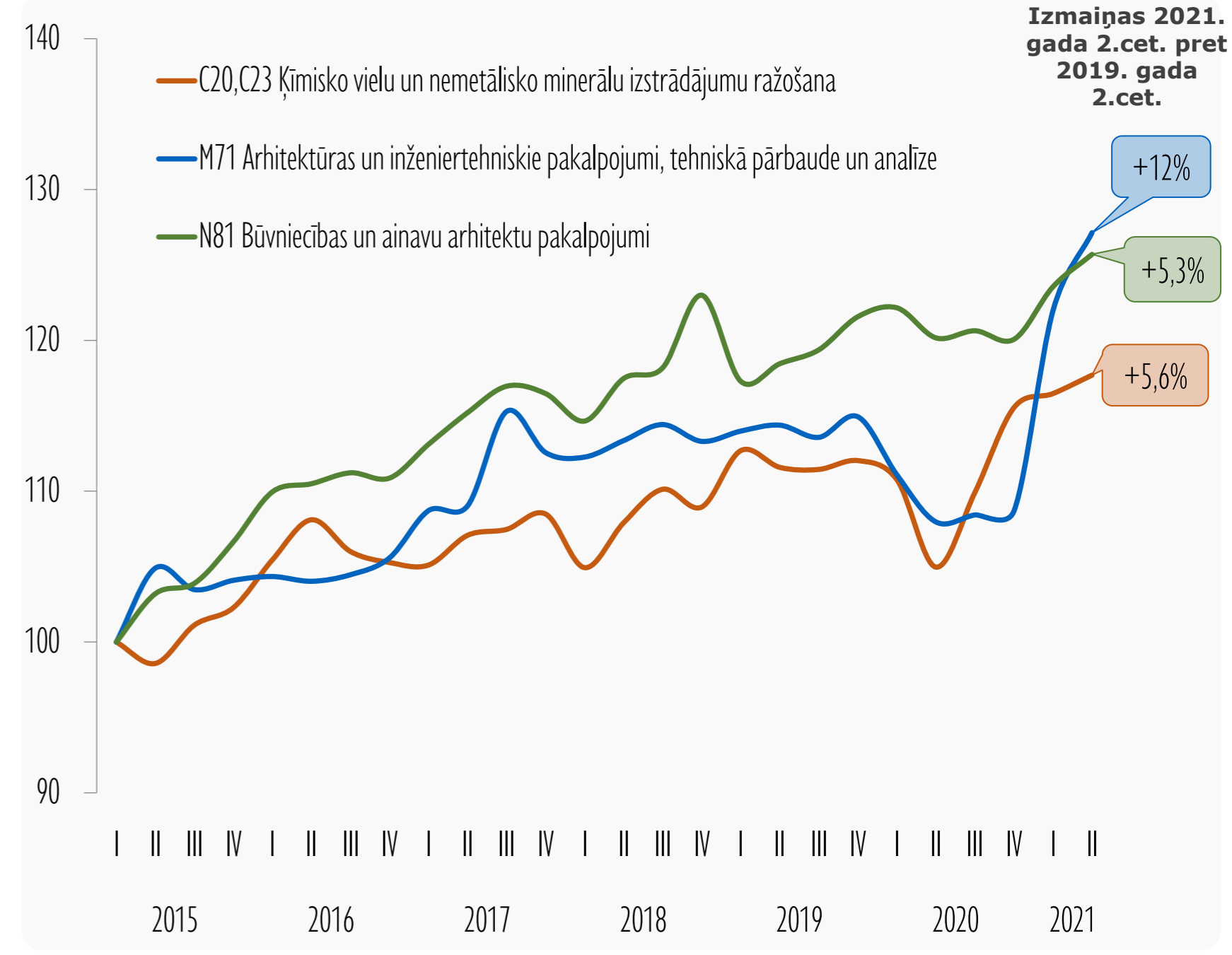
Aizņemto darbavietu dinamika būvniecības nozarē

sezonāli izlīdzināti dati, 2015. gada 1. ceturksnis=100

Aizņemto darbavietu dinamika ar būvniecību saistītās nozarēs

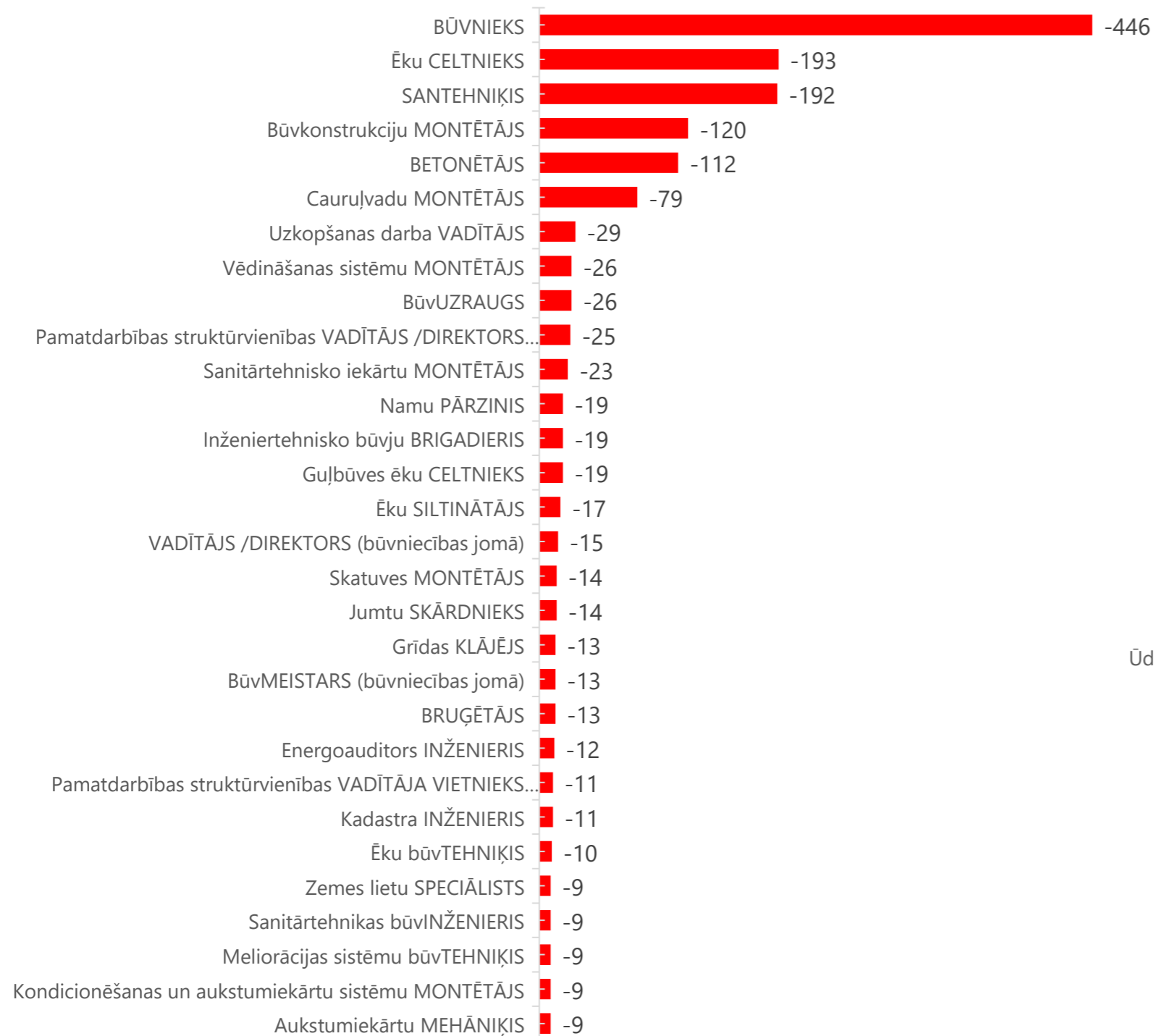
sezonāli izlīdzināti dati, 2015. gada 1. ceturksnis=100

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA IZMAIŅAS BŪVNICĪBAS NOZARES SAISTĪTAJĀS PROFESIJĀS (covid-19 pandēmijas ietekme)

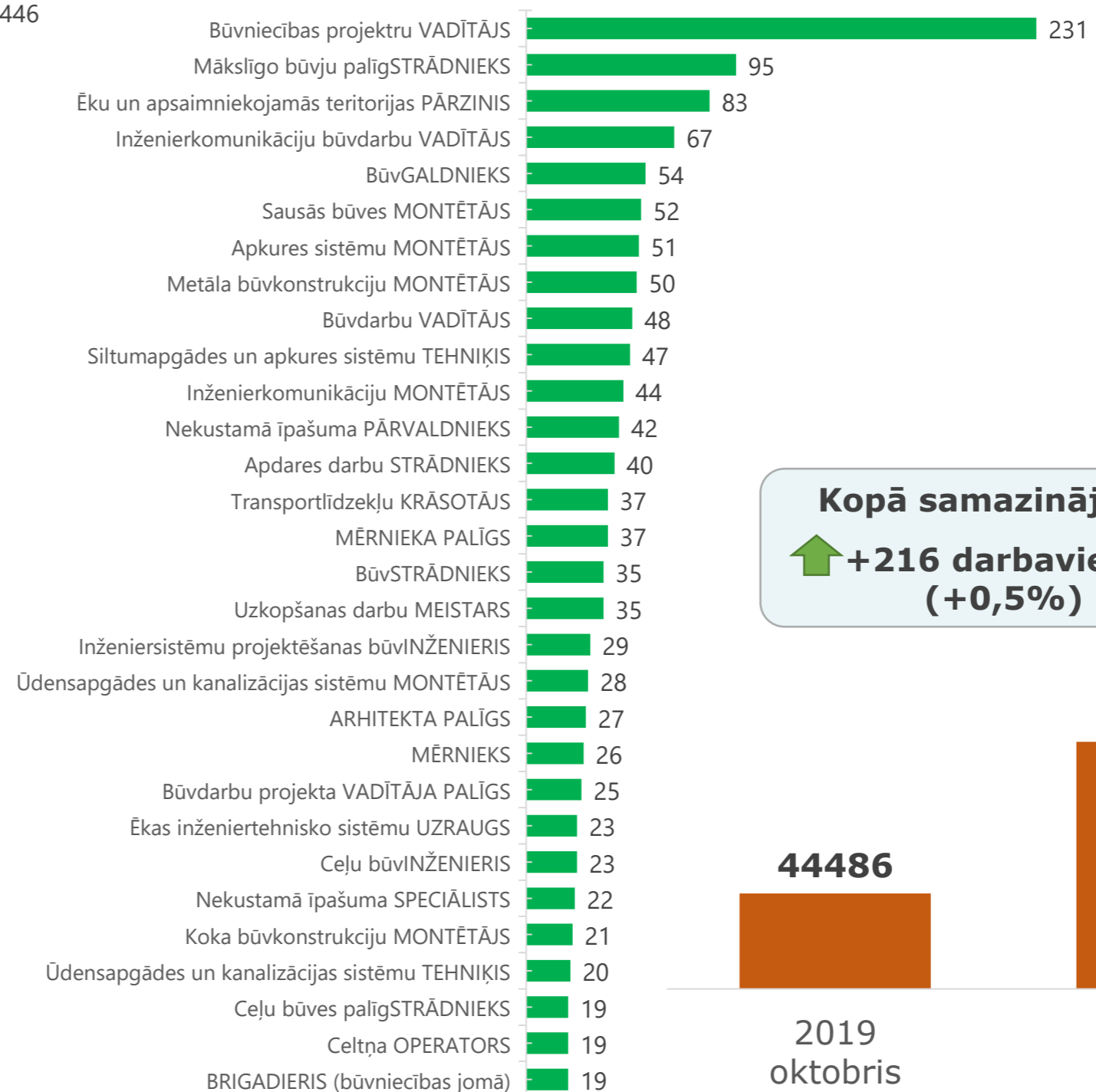
TOP 30 profesijas ar lielāko darbavietu skaita samazinājumu

2021. gada oktobrī, salīdzinot ar 2019. gada oktobri

TOP 30 profesijas ar lielāko darbavietu skaita pieaugumu

2020. gada jūnijā, salīdzinot ar 2019. gada jūniju

Kopā samazinājums:
 +216 darbavietas
(+0,5%)

44486

2019
oktobris

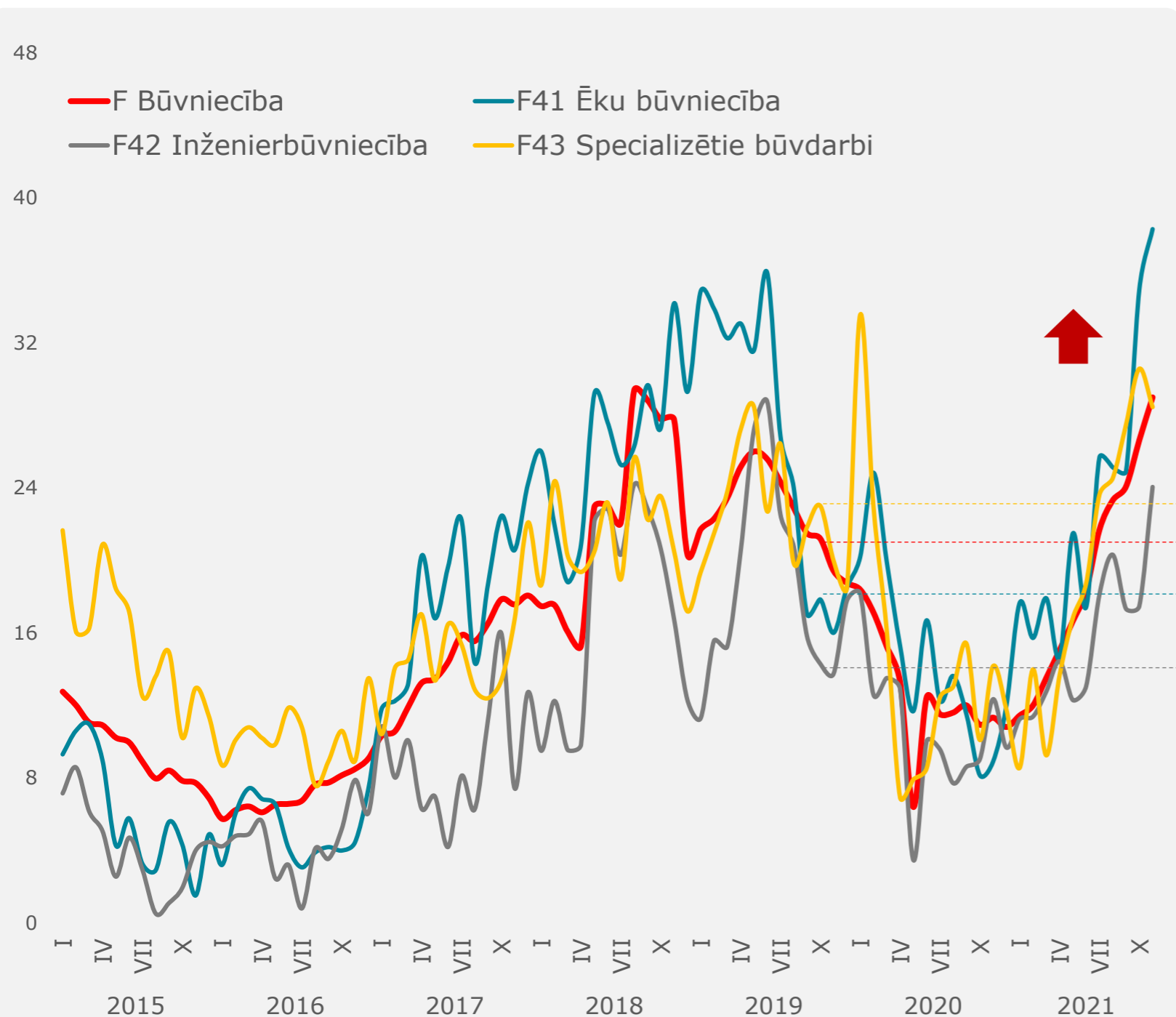
44702

2021
oktobris

PALIELINĀS BŪVNICĪBAS UZŅĒMUMU ĪPATSVARS, KAS SASKARĀS AR DARBASPĒKA NEPIETIEKAMĪBU

Uzņēmumu īpatsvars, kas norāda darbaspēka trūkumu kā darbības ierobežojošu faktoru

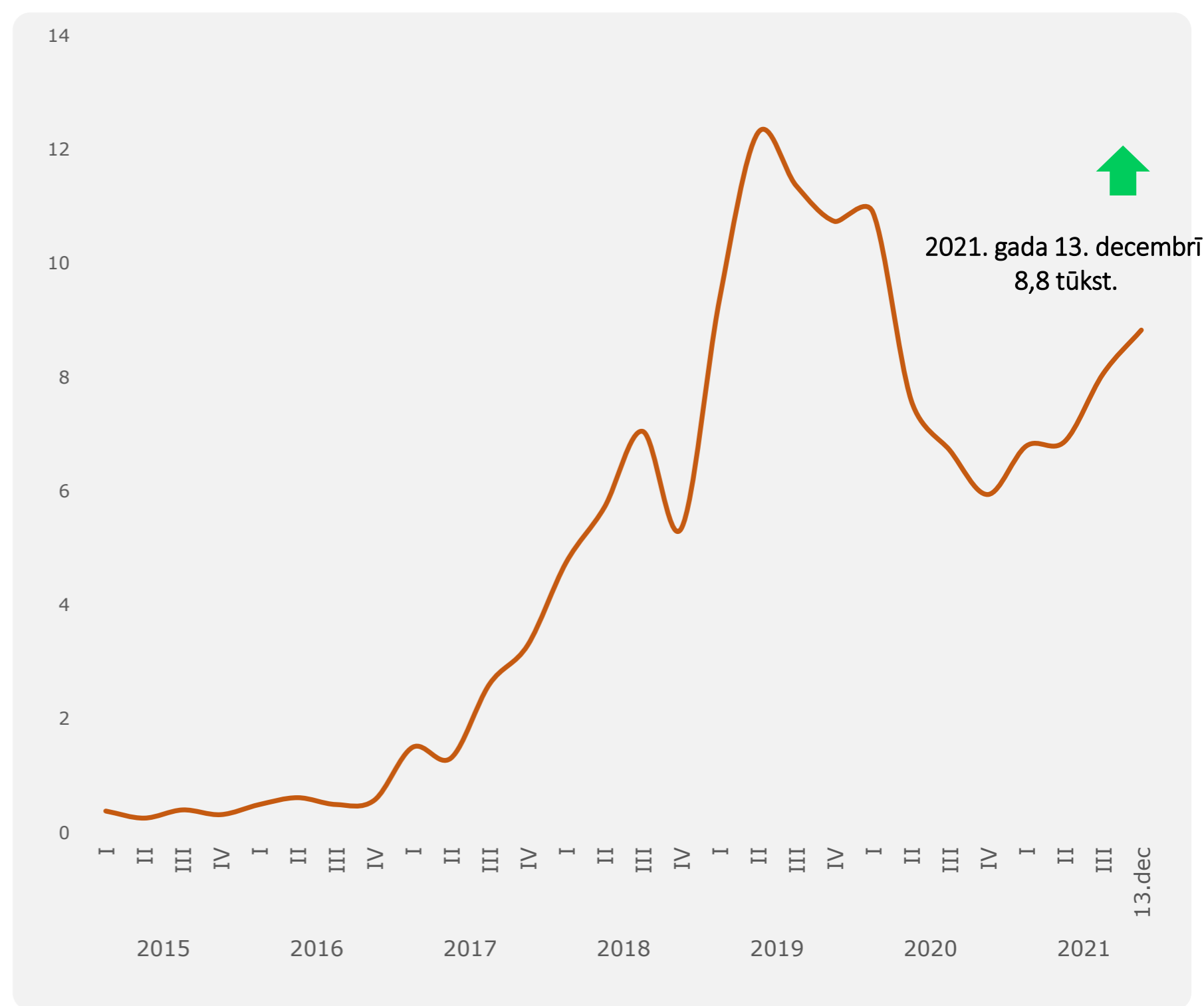
procentos no apsekoto uzņēmumu skaita, sezonāli izlīdzināti dati mēneša sākumā

Avots: CSP

NVA reģistrēto vakanču skaits būvniecībā

ceturkšņa beigās, tūkstošos

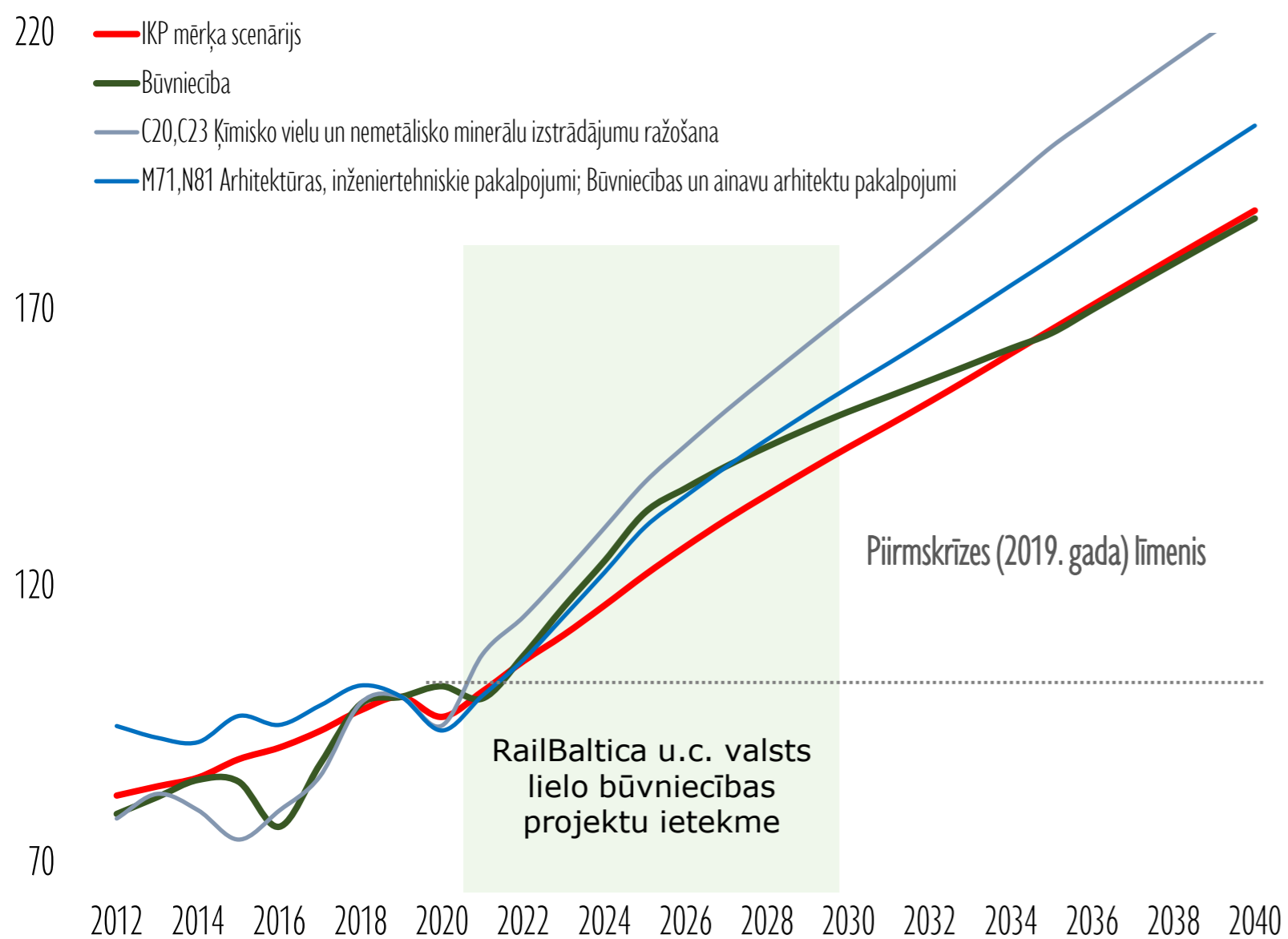
Avots: NVA

Vidēja un ilgtermiņa prognozes

BŪVNICĪBAS NOZARES IZAUGSMES PROGNOZES (MĒRĶA SCENĀRIJS)

IKP un būvniecības nozaru pievienotās vērtības dinamika

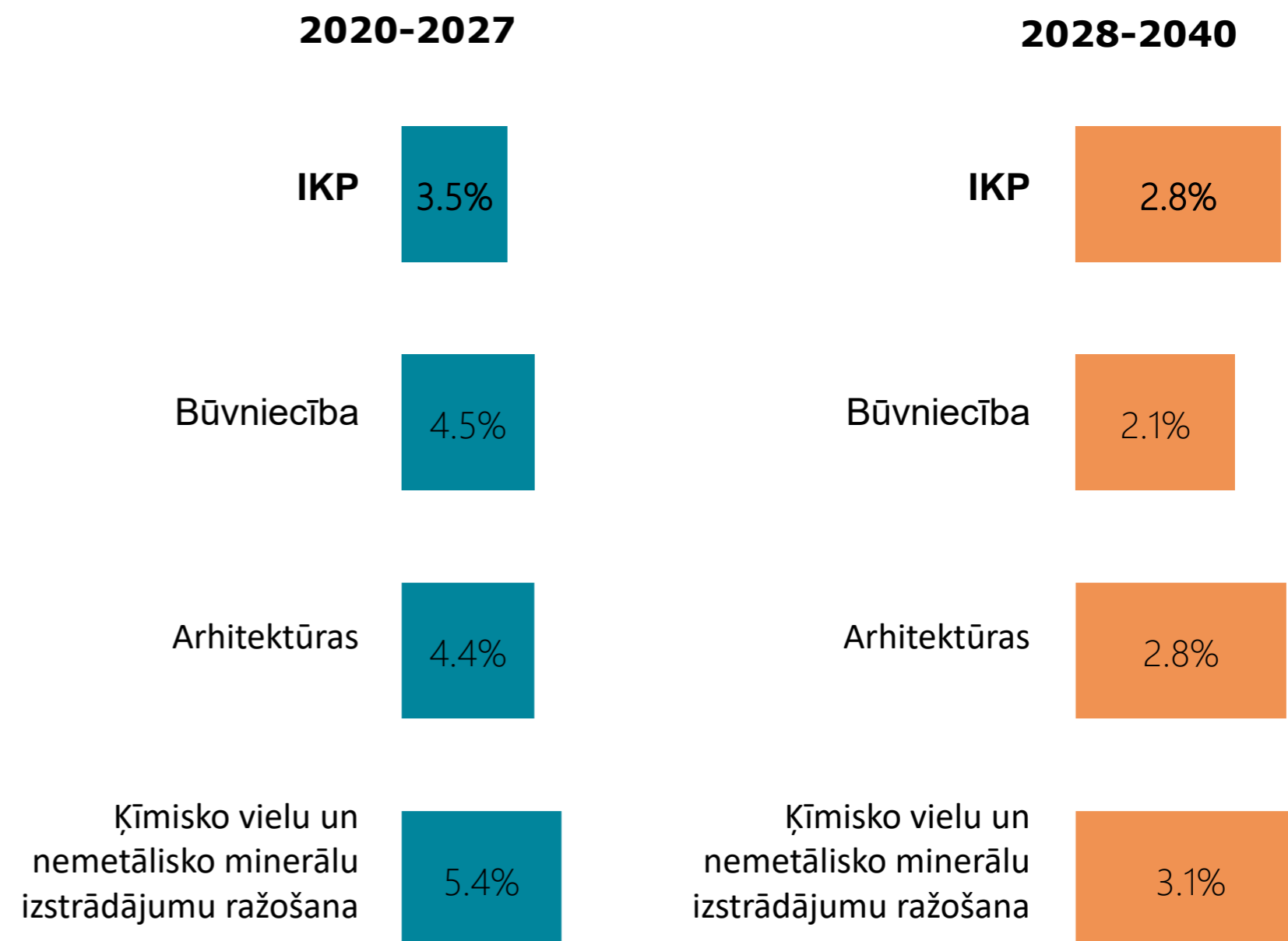
Salīdzināmās cenās, 2019.gads = 100

Avots: CSP, EM prognozes

IKP un būvniecības nozaru izaugsme vidēji periodā

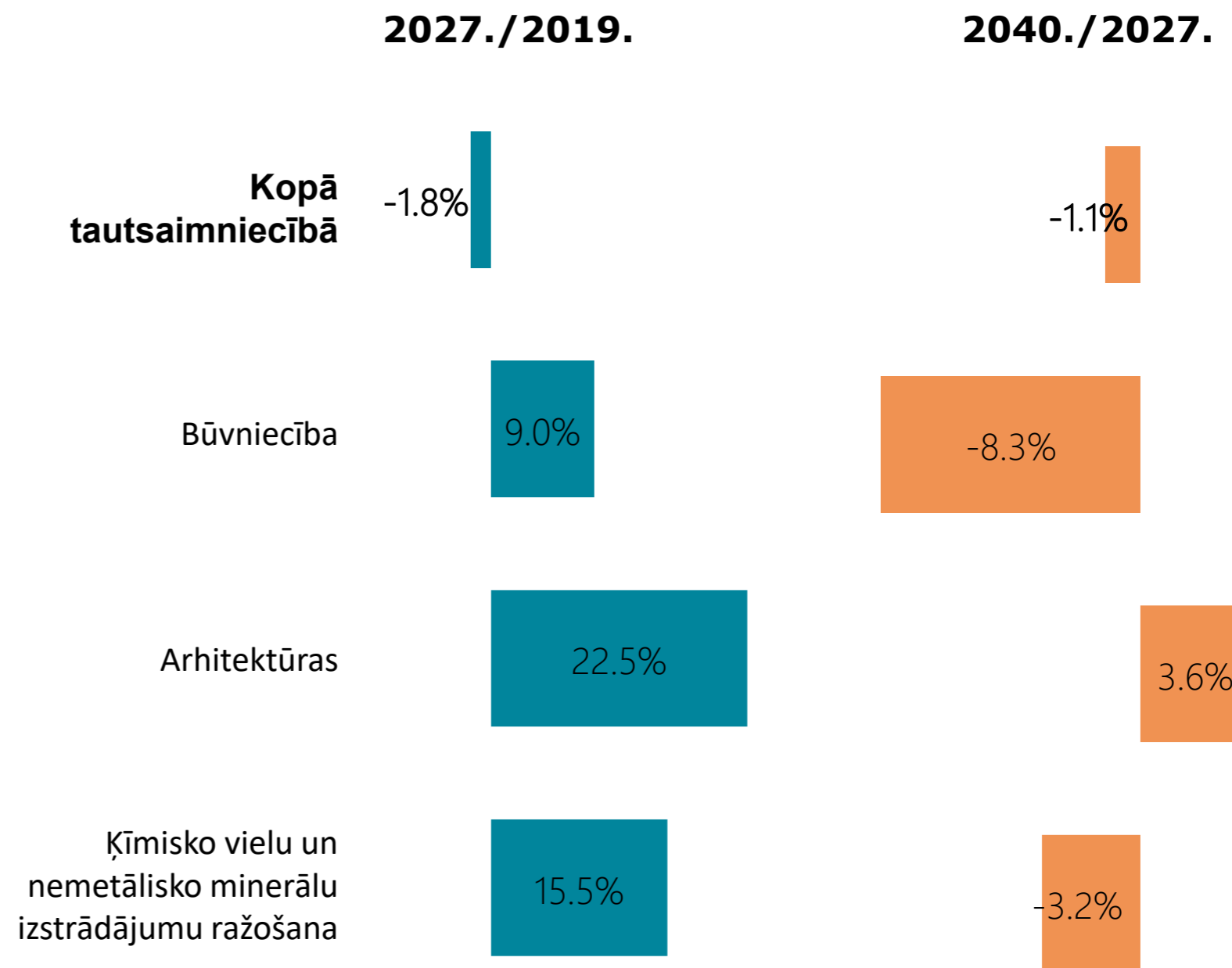
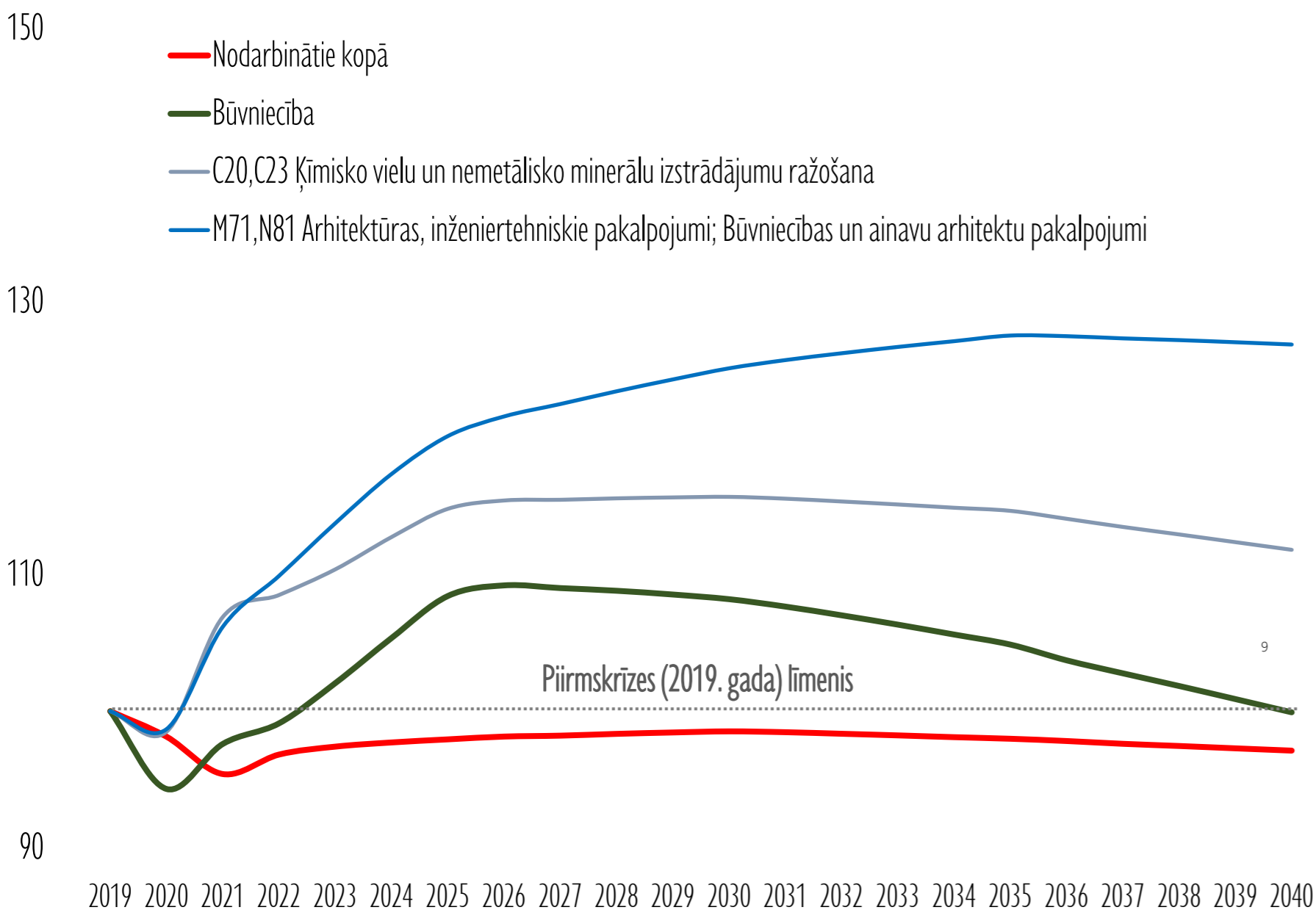
vidējais pieaugums gadā, procentos

BŪVNICĪBAS NOZARU DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMA PROGNOZES

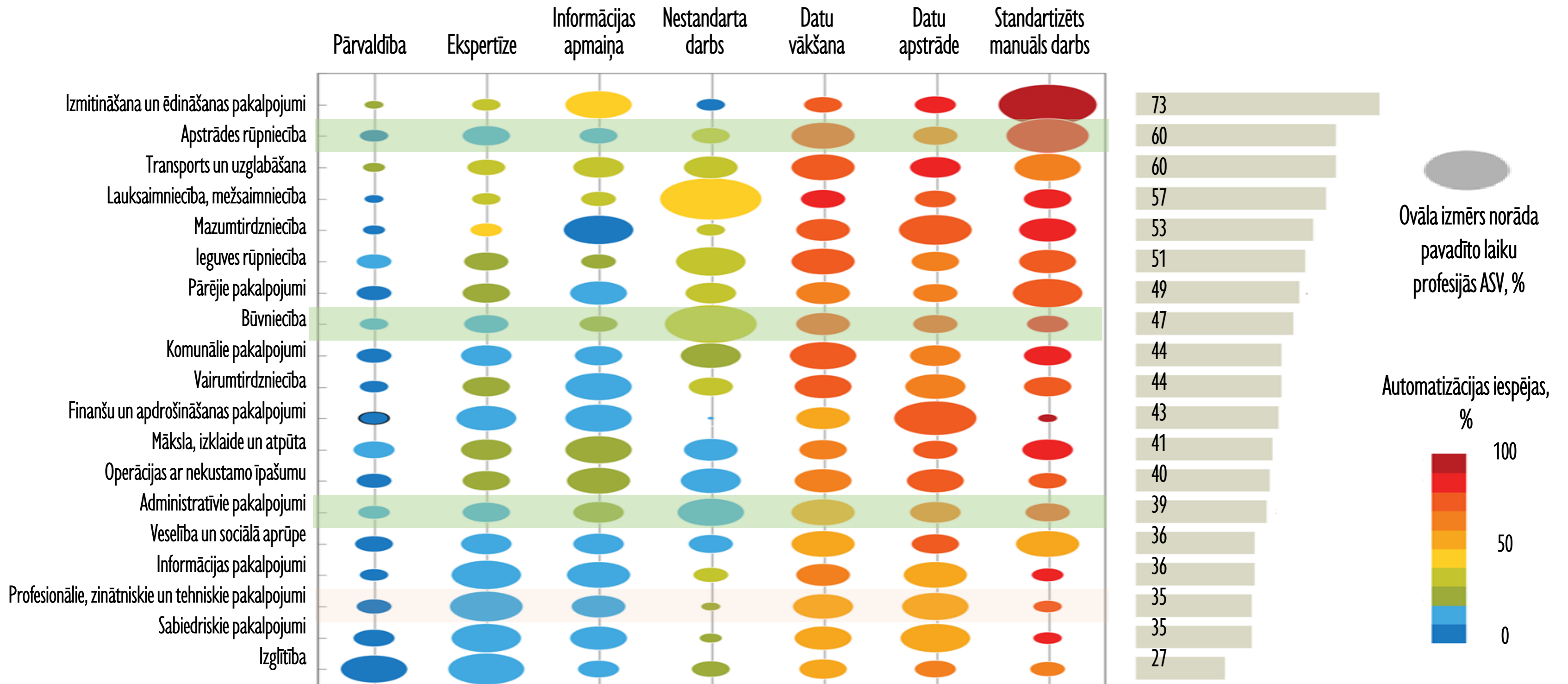
Nodarbināto skaita dinamika
procentos, 2019.gads = 100

Nodarbināto skaita izmaiņas
Izmaiņas periodā, procentos

DARBA TIRGU ARVIEN VAIRĀK IETEKMĒS EKONOMIKAS DIGITALIZĀCIJAS UN DARBAVIETU AUTOMATIZĀCIJAS TENDENCES

Darbu automatizācijas potenciāls nozarēs

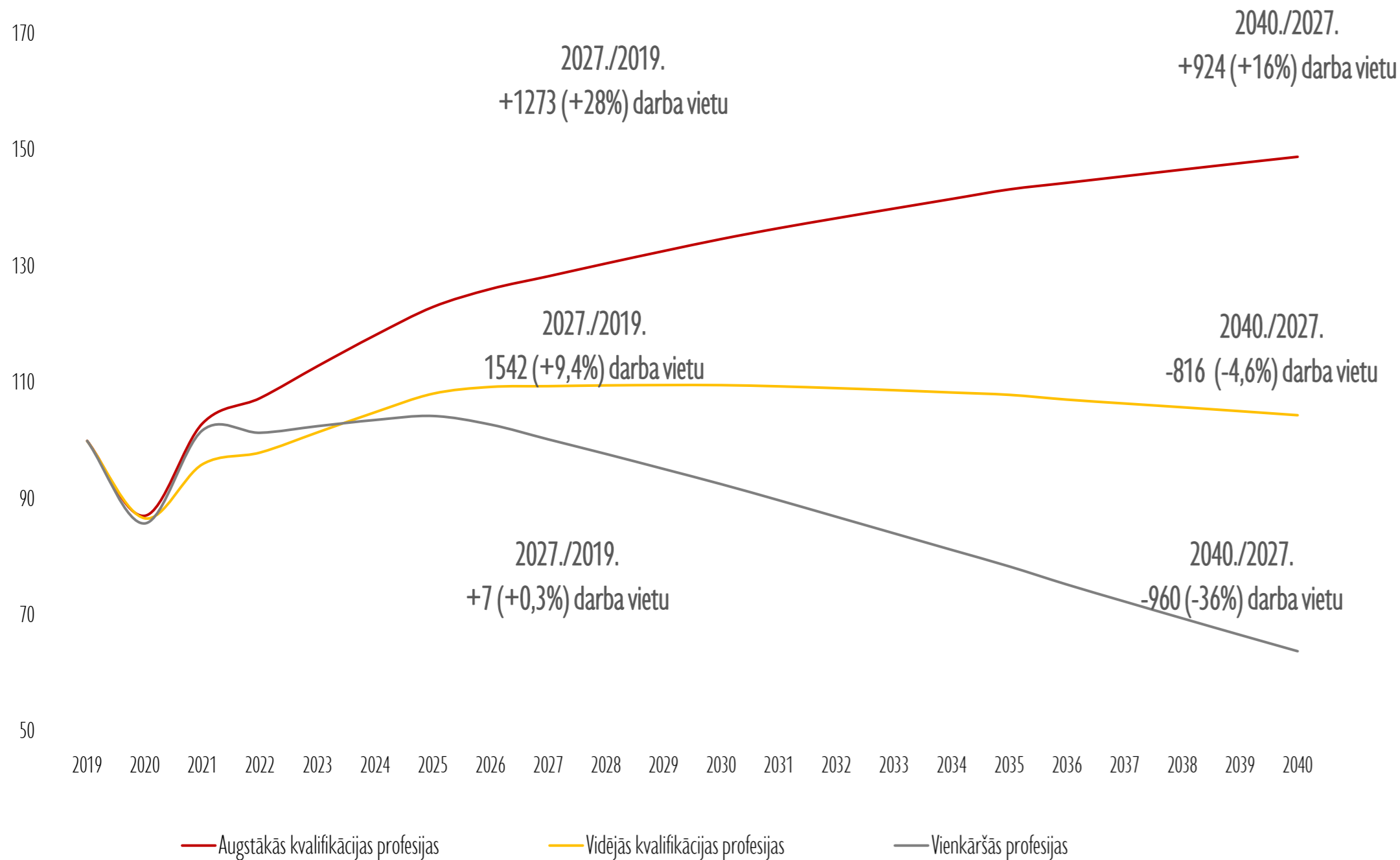

Avots: McKinsey, ASV Darba statistikas birojs

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS BŪVNICĪBAS NOZARES SAISTĪTAJĀS PROFESIJĀS

Darbaspēka pieprasījums būvniecības nozares profesijās

Nodarbināto skaita dinamika, 2019.gads = 100

Nodarbināto skaita izmaiņas, 2027. gads pret 2019. gads

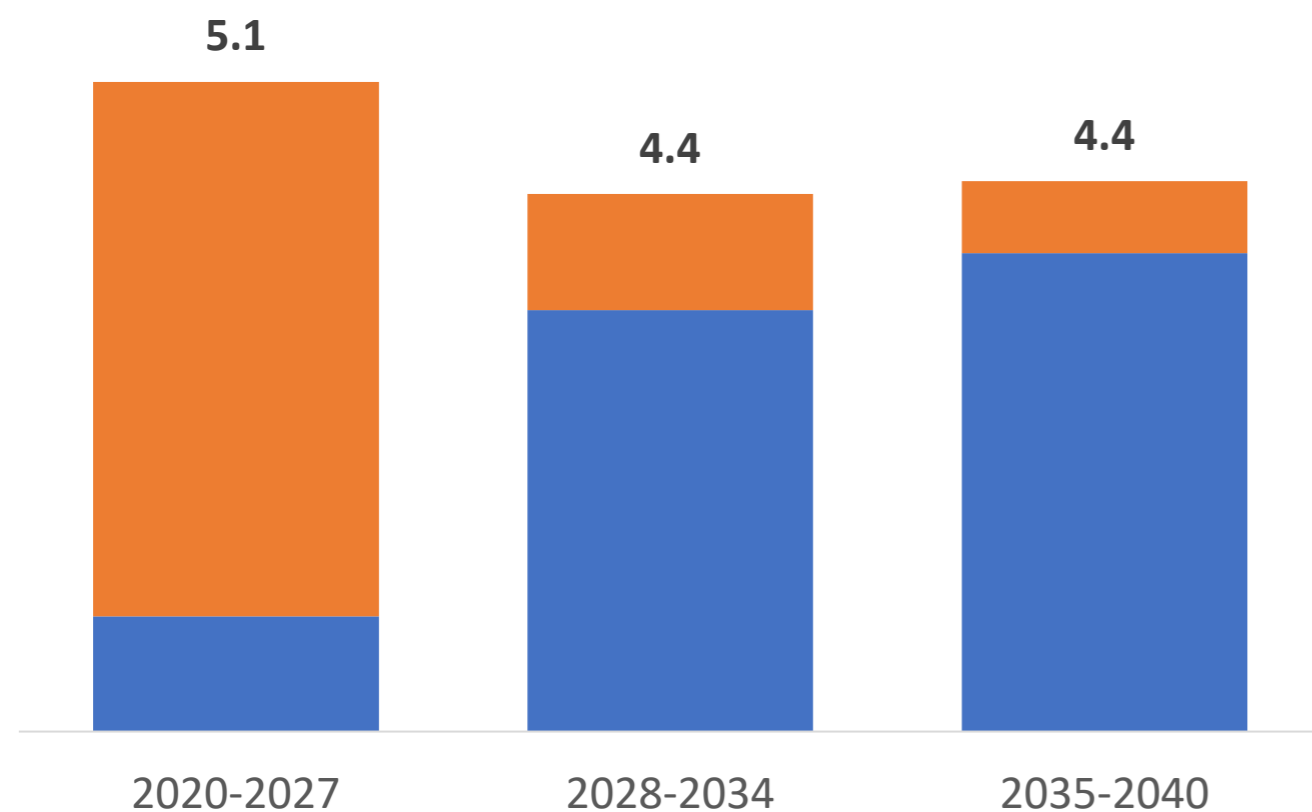

GALVENĀS DARBA IESPĒJAS RADĪS AIZVIETOJOŠAIS PIEPRASĪJUMS

Kopējās darba iespējas/vakanču skaits

tūkstošos

- Aizvietojošais darbaspēka pieprasījums
- Jaunas darbavietas

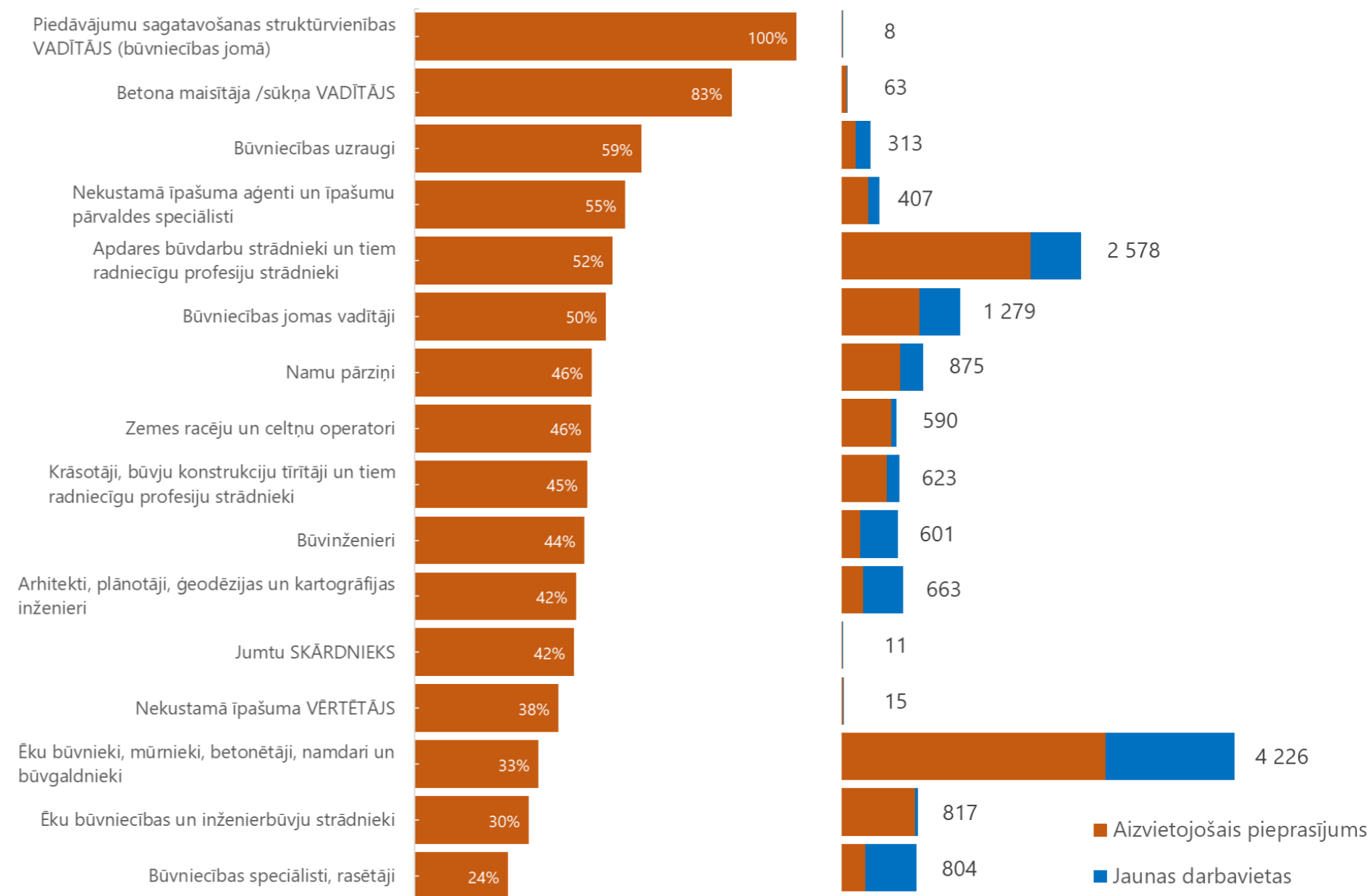

67% no visām vakancēm līdz 2040. gadam veidosies pateicoties aizvietojošajam pieprasījumam

Aizvietojošā darbaspēka pieprasījums pa profesijām līdz 2040. gadam

% no darbavietu skaita 2019. gadā

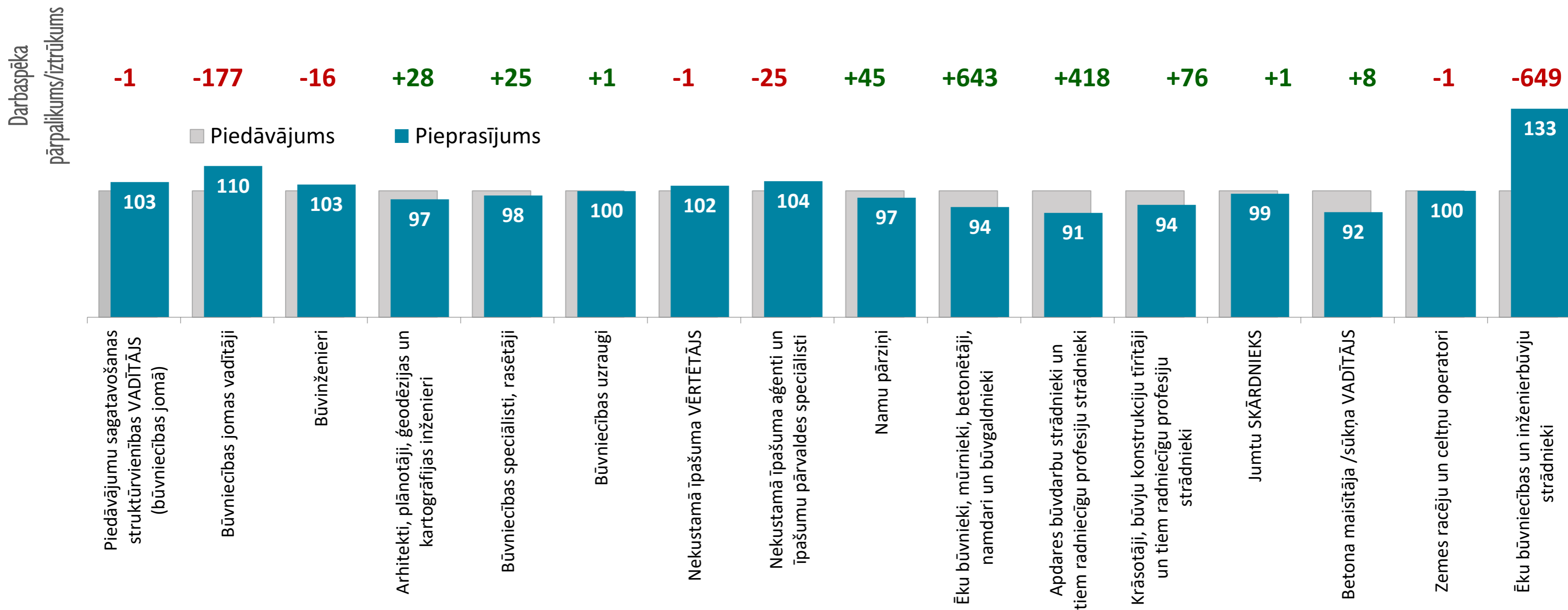
kopējās darba iespējas, vakances

- Aizvietojošais pieprasījums
- Jaunas darbavietas

DARBASPĒKA PIETIEKAMĪBA BŪVNICĪBAS NOZARES SAISTĪTAJĀS PROFESIJĀS

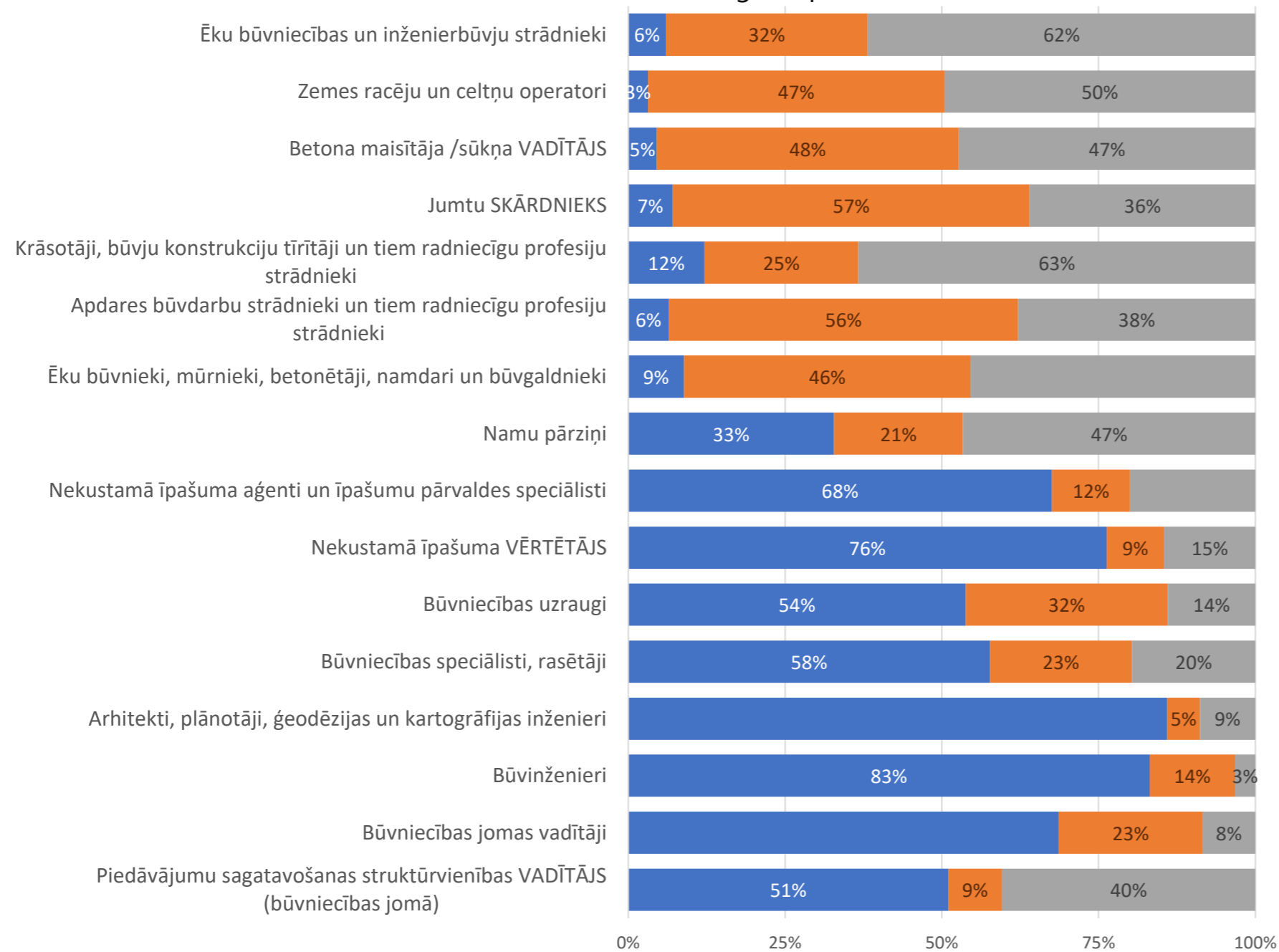
Darbaspēka piedāvājuma un pieprasījuma attiecība 2027.gadā
 procentos, pieprasījums pret piedāvājumu (rādītājs >100= iztrūkums)

IZGLĪTĪBAS PIEPRASĪJUMS BŪVNICĪBAS NOZARES SAISTĪTĀS PROFESIJĀS

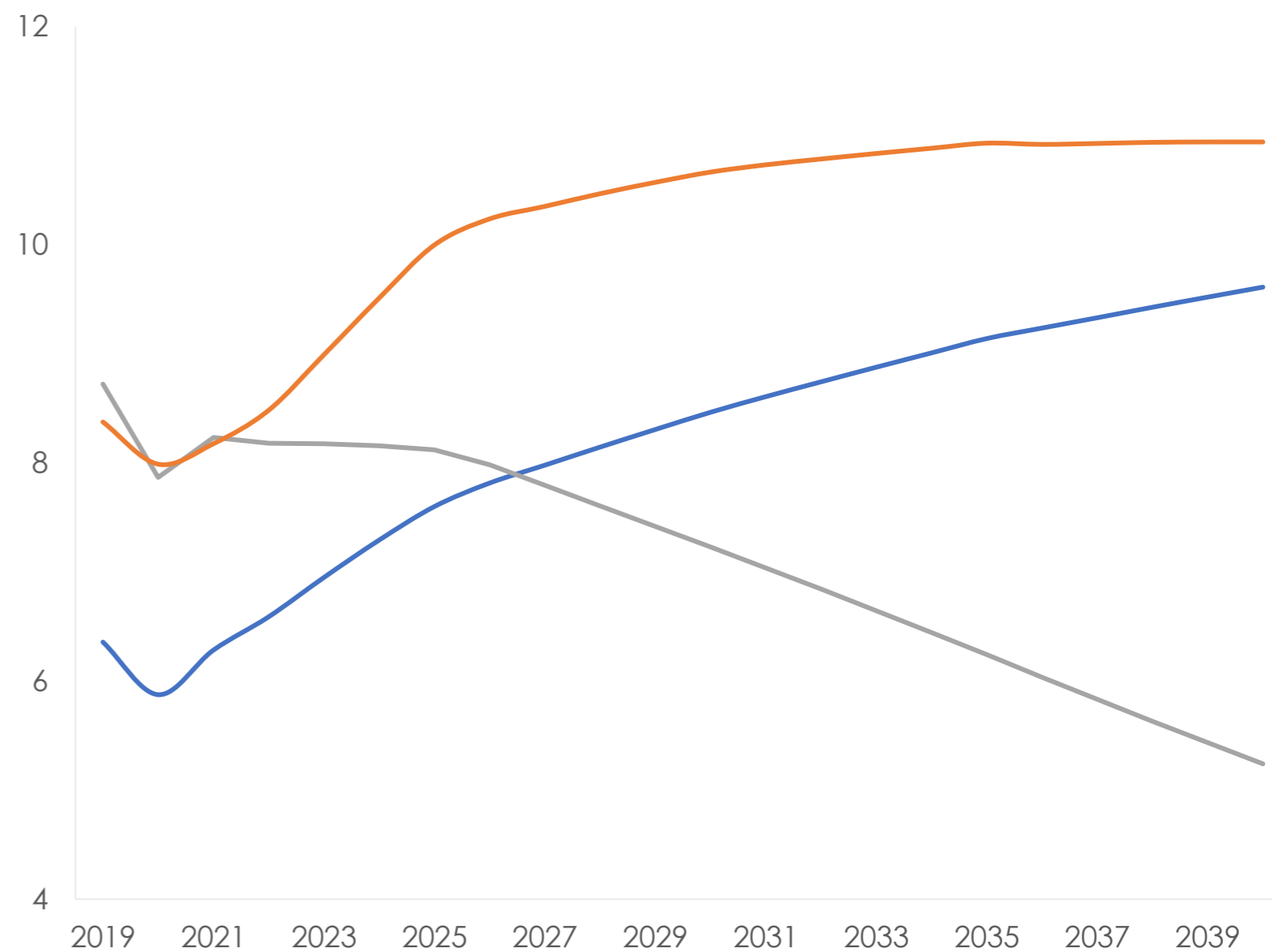
Būvniecības nozares profesijās nodarbināto izglītības profils

2019. gadā, procentos

Darbaspēka pieprasījums būvniecības nozares profesijās sadalījumā pēc izglītības līmeņa

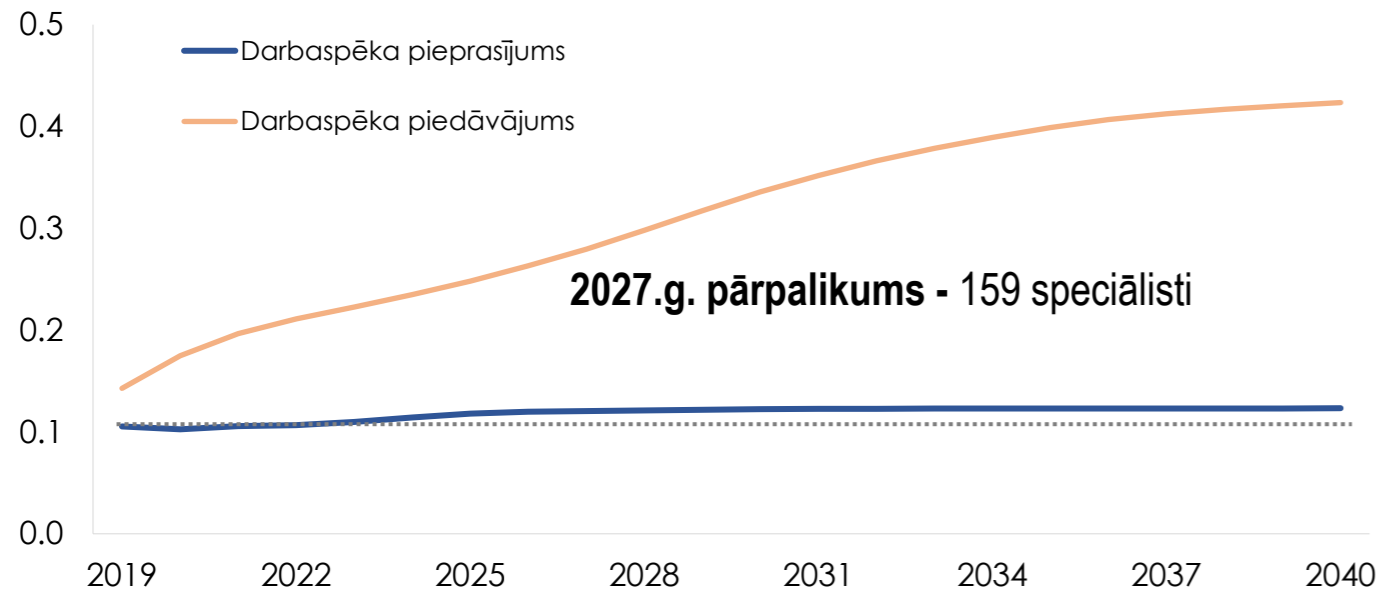
nodarbināto skaits, tūkstošos

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS AR PROFESIONĀLO VIDĒJO UN ARODIZGLĪTĪBU BŪVNICĪBAS NOZARES IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPĀS

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS tūkstošos

Izglītības programmu grupā «Arhitektūra un pilsētu plānošana»

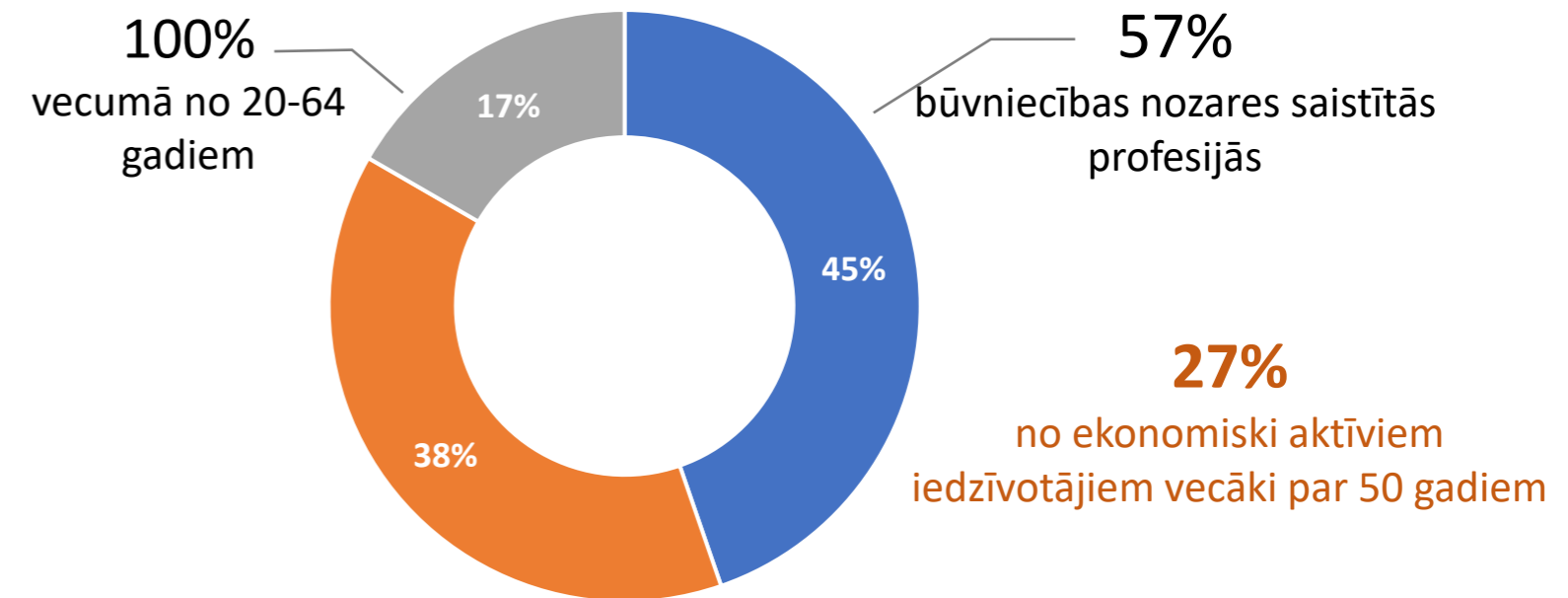

Uzņemti
2019./2020. m.g.
128

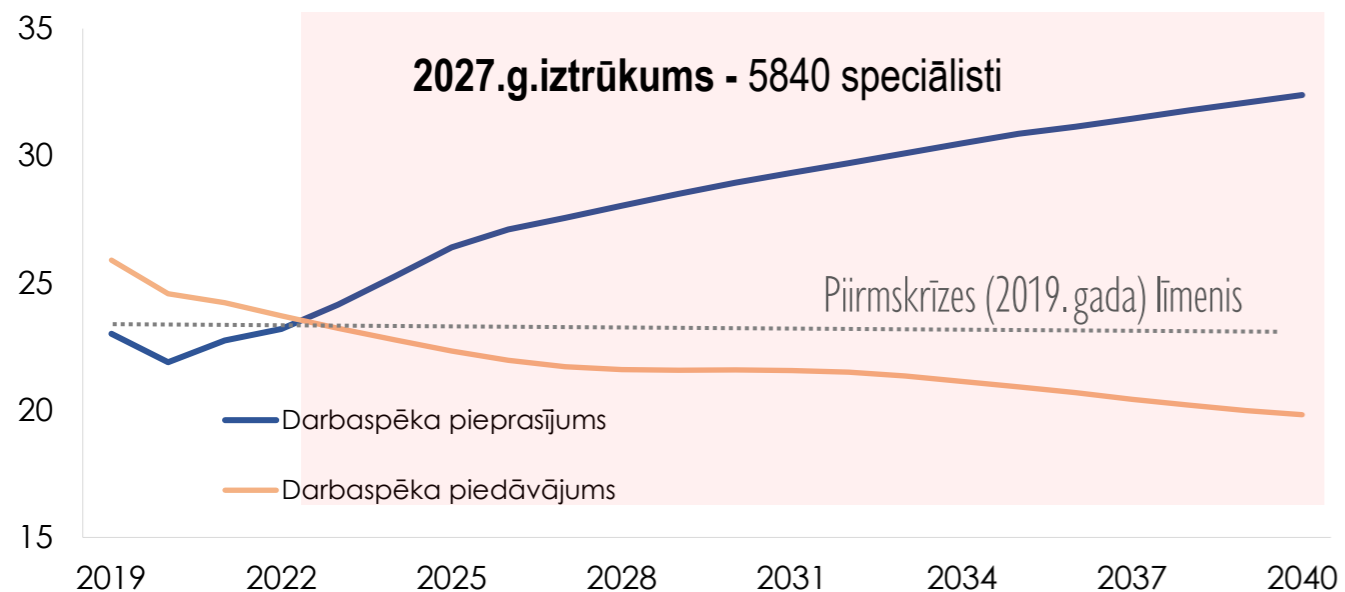
Absolventi
2018./2019. m.g.
59

IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PĒC EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES 2020. gadā, procentos

Izglītības programmu grupā «Arhitektūra un pilsētu plānošana»

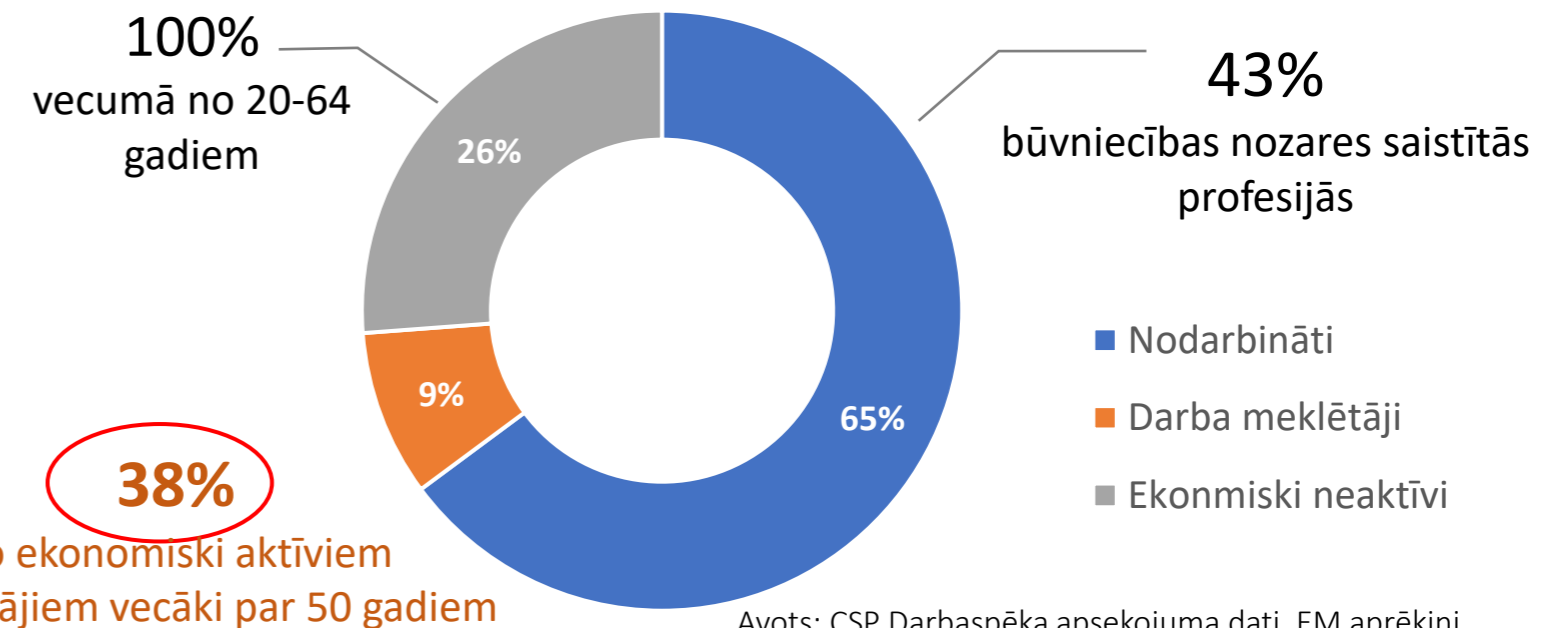
Izglītības programmu grupā «Būvniecība un civilā celtniecība»

Uzņemti
2019./2020. m.g.
935

Absolventi
2018./2019. m.g.
520

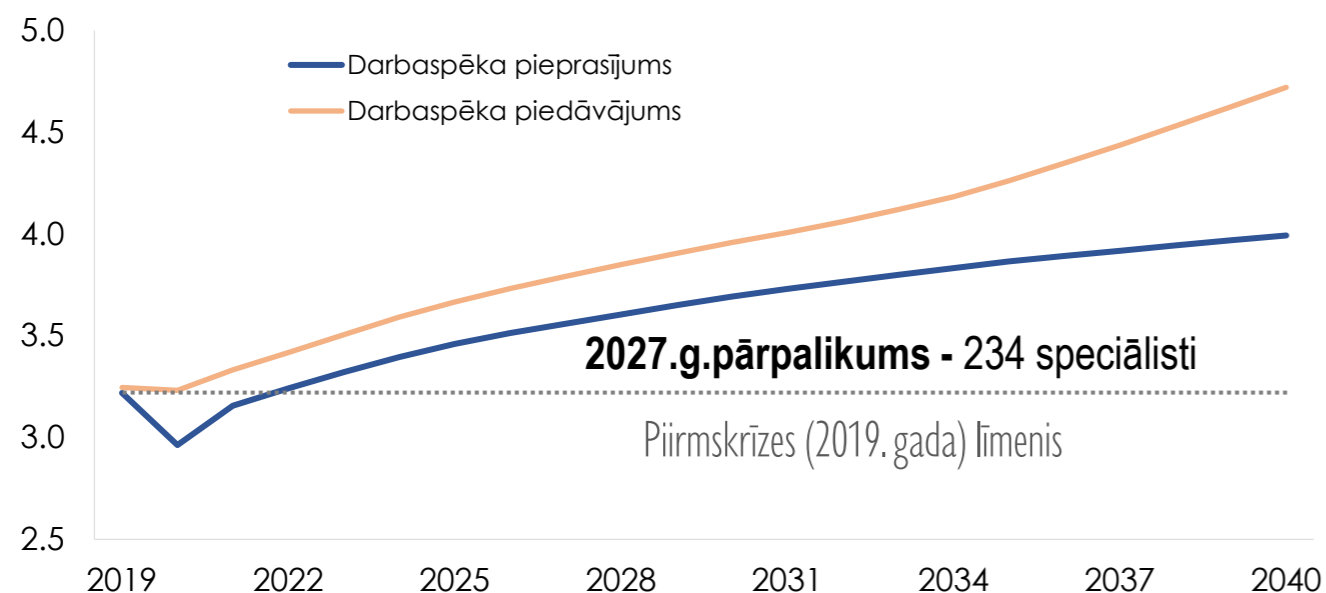
Izglītības programmu grupā «Būvniecība un civilā celtniecība»

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS AR AUGSTĀKO IZGLĪTĪBU BŪVNICĪBAS NOZARES IZGLĪTĪBAS PROGRAMMU GRUPĀS

DARBASPĒKA PIEPRASĪJUMS UN PIEDĀVĀJUMS tūkstošos

Izglītības programmu grupā «Arhitektūra un pilsētu plānošana»

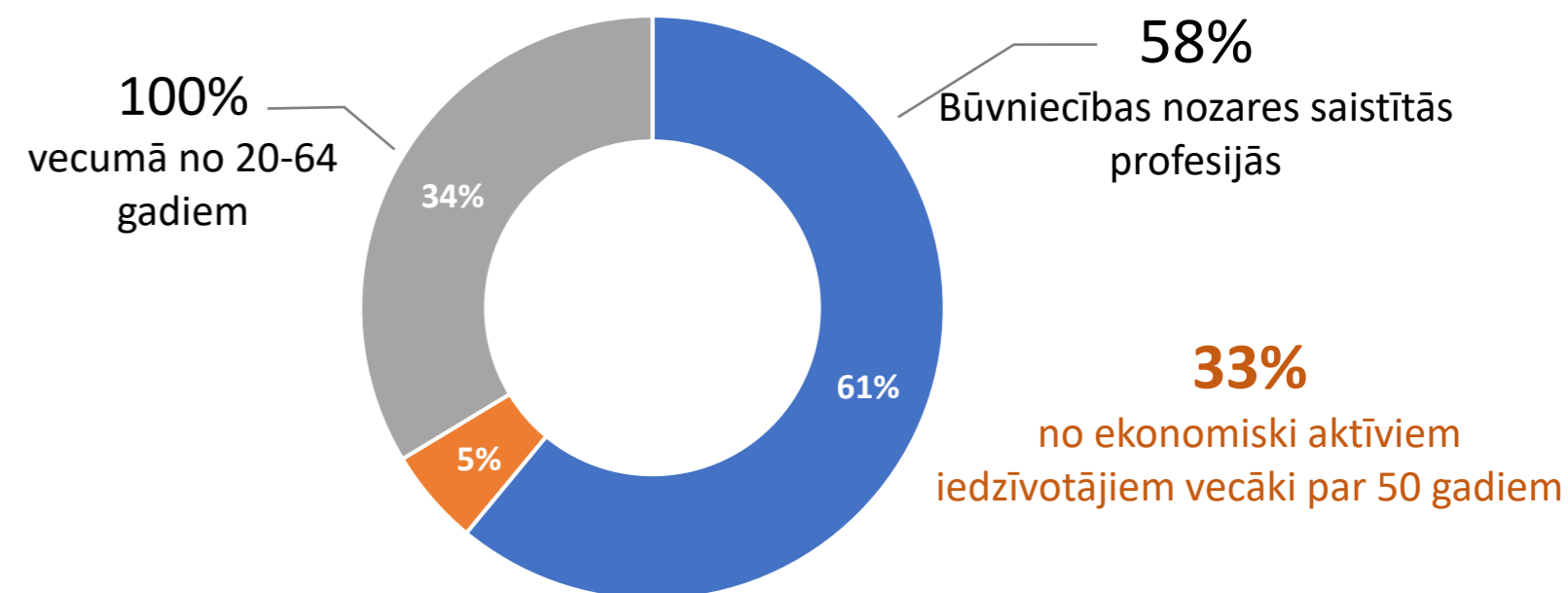

Imatrikulēti
2019./2020. m.g.
290

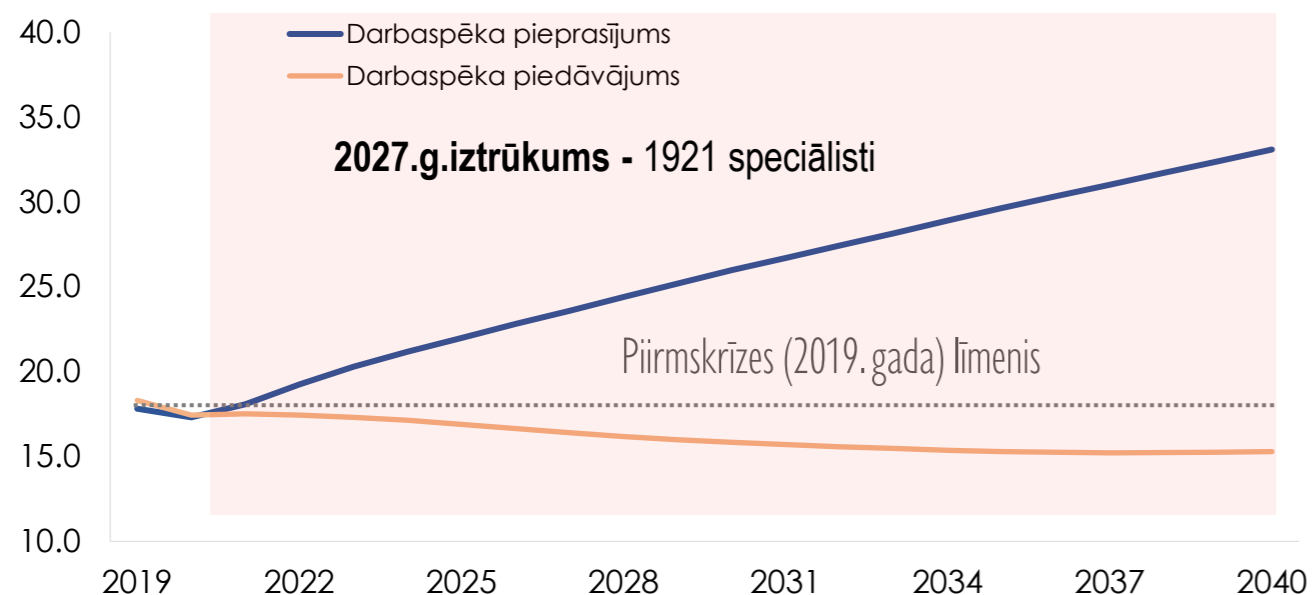
Absolventi
2018./2019. m.g.
170

IEDZĪVOTĀJU SADALĪJUMS PĒC EKONOMISKĀS AKTIVITĀTES 2020. gadā, procentos

Izglītības programmu grupā «Arhitektūra un pilsētu plānošana»

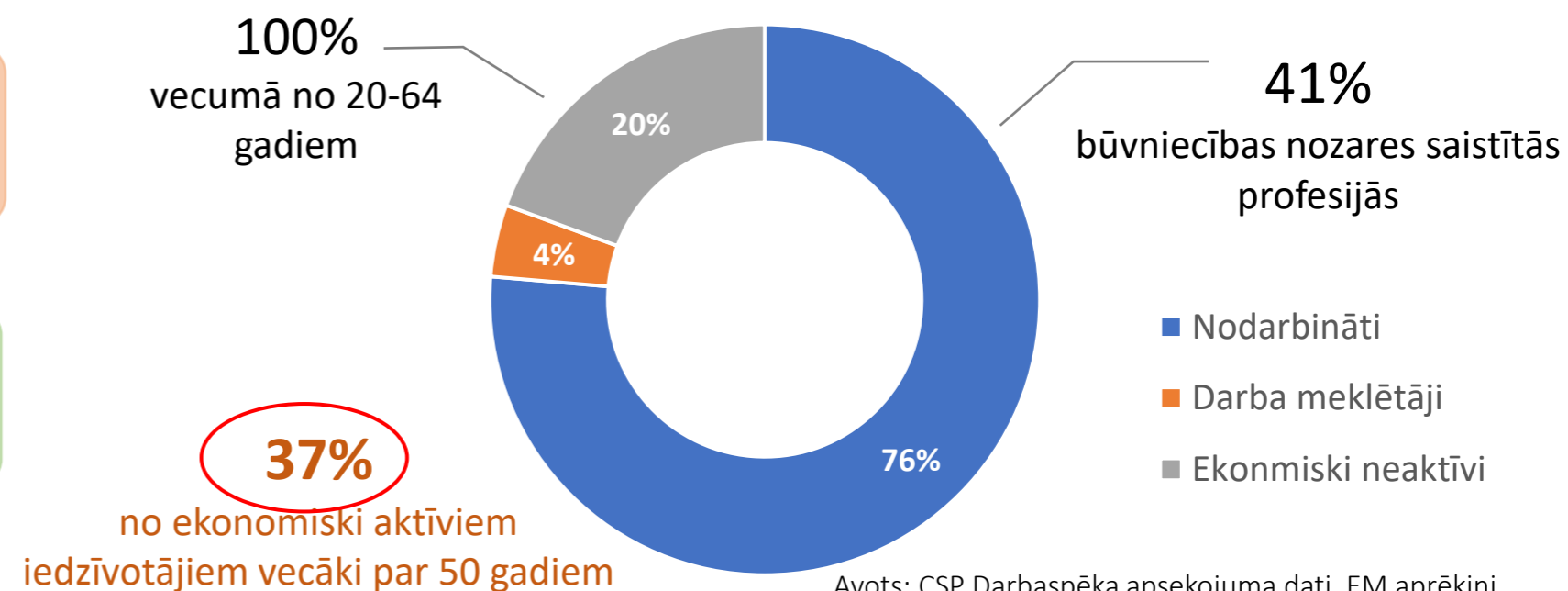
Izglītības programmu grupā «Būvniecība un civilā celtniecība»

Imatrikulēti
2019./2020. m.g.
725

Absolventi
2018./2019. m.g.
350

Izglītības programmu grupā «Būvniecība un civilā celtniecība»

KOPSAVILKUMS

- ✓ **Sagaidāms, ka ekonomiskās aktivitātes būvniecībā un ar to saistītajās nozarēs varētu atgriezties pirmskrīzes (Covid-19) līmeni jau nākamgad (2022.g.) un līdz 2027. gadam būvniecības nozares izaugsme varētu sasniegt vidēji 4,5-5% gadā.** Galvenie stimuli nozares izaugsmei vidējā termiņā saistāmi ar lielajiem valsts investīcijas projektiem - RailBaltica, Rīgas akustiskā koncertzāle, ceļu infrastruktūras atjaunošanas darbi u.c.
- ✓ **Riskus nozares izaugsmei īstermiņā rada straujais energoresursu cenu pieaugums:** (1) sadārdzina kopējās būvniecības izmaksas (būvmateriāli, transports, darbaspēks u.c. izmaksu pozīcijas); (2) var atstāt negatīvu ietekmi uz būvdarbu pieprasījumu.
- ✓ **Būtiskākais darbaspēka pieprasījuma pieaugums būvniecībā sagaidāms periodā no 2022.-2025. gadam, savukārt sākot ar 2027. gadu nodarbināto skaits nozarē varētu pakāpeniski samazināties.**
- ✓ **Līdz ar darbaspēka pieprasījuma pieaugumu var saasināties darbaspēka nepietiekamība atsevišķās būvniecības nozares saistītās specialitātēs. Vidējā termiņa izteiktākā darbaspēka nepietiekamība var būt vērojama:** ēku būvniecības un inženierbūvju strādnieku profesijās, būvinženieru un būvuzraugu specialitātēs, būvniecības jomas vadītāju profesijās, nekustāmā īpašuma vērtētāju un pārvaldnieku profesijās.
- ✓ **Gan vidējā, gan ilgtermiņā darbaspēka pieprasījums būvniecības nozarēs turpinās pārstrukturēties par labu augstākās kvalifikācijas specialitātēm.** Tāpat sagaidāms darbaspēka pieprasījuma pieaugums gan pēc speciālistiem ar augstāko izglītību, gan profesionālo vidējo un arodizglītību. Pieprasījums samazināsies pēc darbiniekiem ar vidējo vispārējo izglītību un pamatzglītību – 2019. gadā aptuveni 37% no būvniecības nozares profesijās nodarbinātajiem bija vidējā vispārējā izglītība vai pamatzglītība.
- ✓ Gan vidējā, gan ilgtermiņā **var veidoties darbaspēka iztrūkums pēc speciālistiem ar vidējo profesionālo vai arodizglītību, kā arī augstāko izglītību «Būvniecība un civilā celtniecība»** izglītības programmu grupā.
- ✓ **Saglabājoties līdzšinējai izglītības piedāvājuma struktūrai, darbaspēka pārpalikums nākotnē var veidoties izglītības programmu grupā «Arhitektūra un pilsētu plānošana»** gan ar vidējo profesionālo vai arodizglītību, gan augstāko izglītību.

Darba tirgus prognožu platforma

EM DARBA TIRGUS PROGNOZES

EM darba tirgus prognozes izstrādā kopš 2008. gada

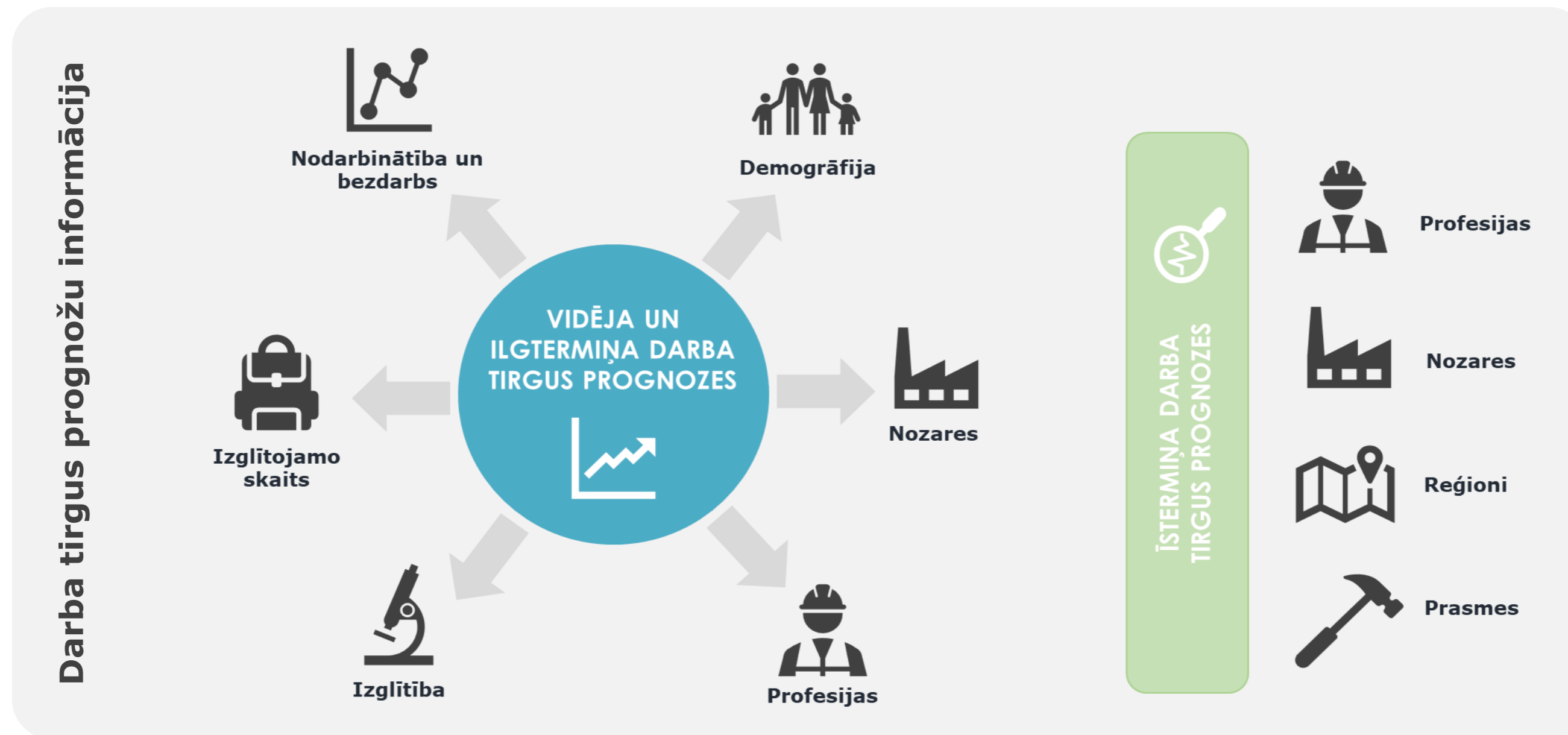
- Sākot ar 2012. gadu arī ilgtermiņa darba tirgus prognozes un demogrāfijas prognozes
- Darba tirgus prognozes tik atjaunotas reizi 2 gados (pēdējo reizi 2020. gadā)
- Prognožu kopsavilkums tiek iesniegts MK: *Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm (2020)*

Ziņojums pieejams: https://www.em.gov.lv/sites/em/files/emzino_03062020-ar-pielikumiem1.pdf

EM darba tirgus prognozes ir viens no instrumentiem, kas ļauj priekšlaicīgi paredzēt darba tirgus neatbilstību veidošanos nākotnē. Tās parāda iespējamās darba tirgus attīstības tendences un iespējamos riskus, saglabājoties esošai izglītības sistēmai un izglītības piedāvājuma struktūrai.

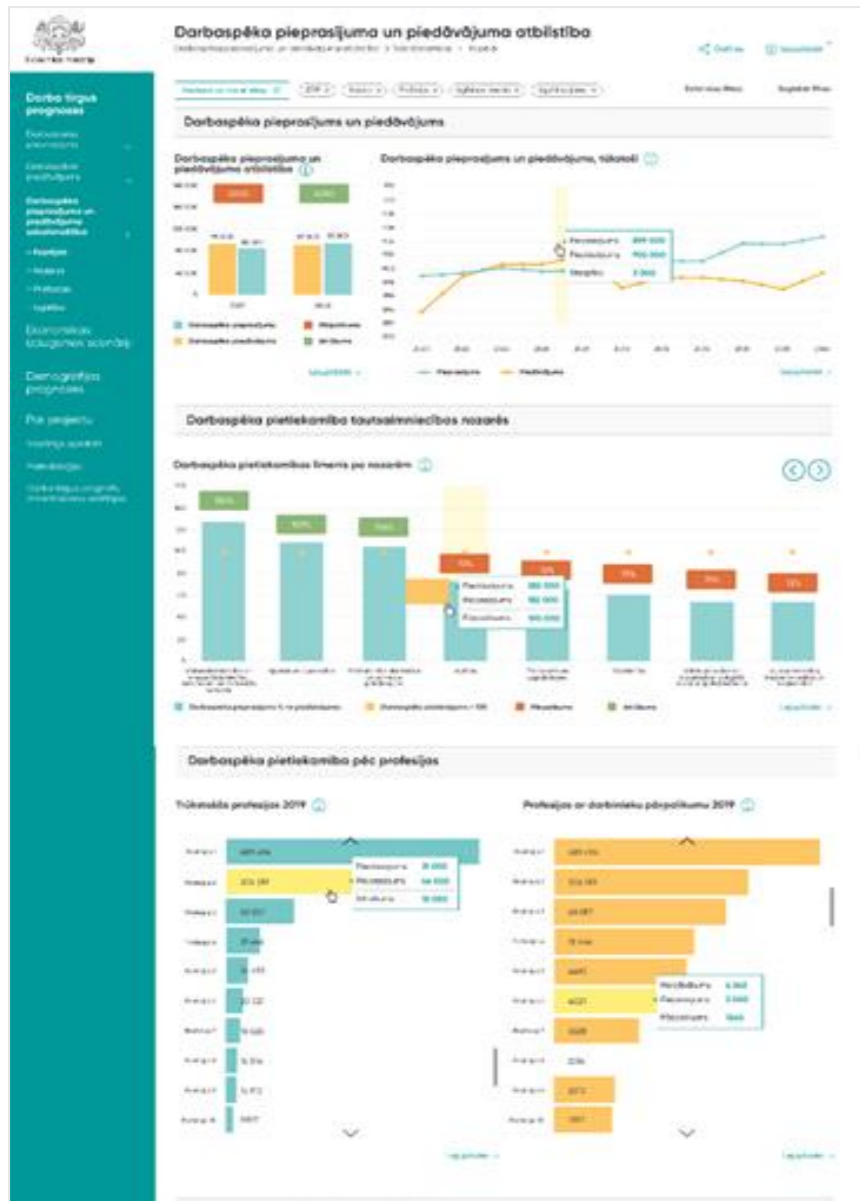
KVANTITATĪVĀ DARBA TIRGUS PROGNOŽU INFORMĀCIJA

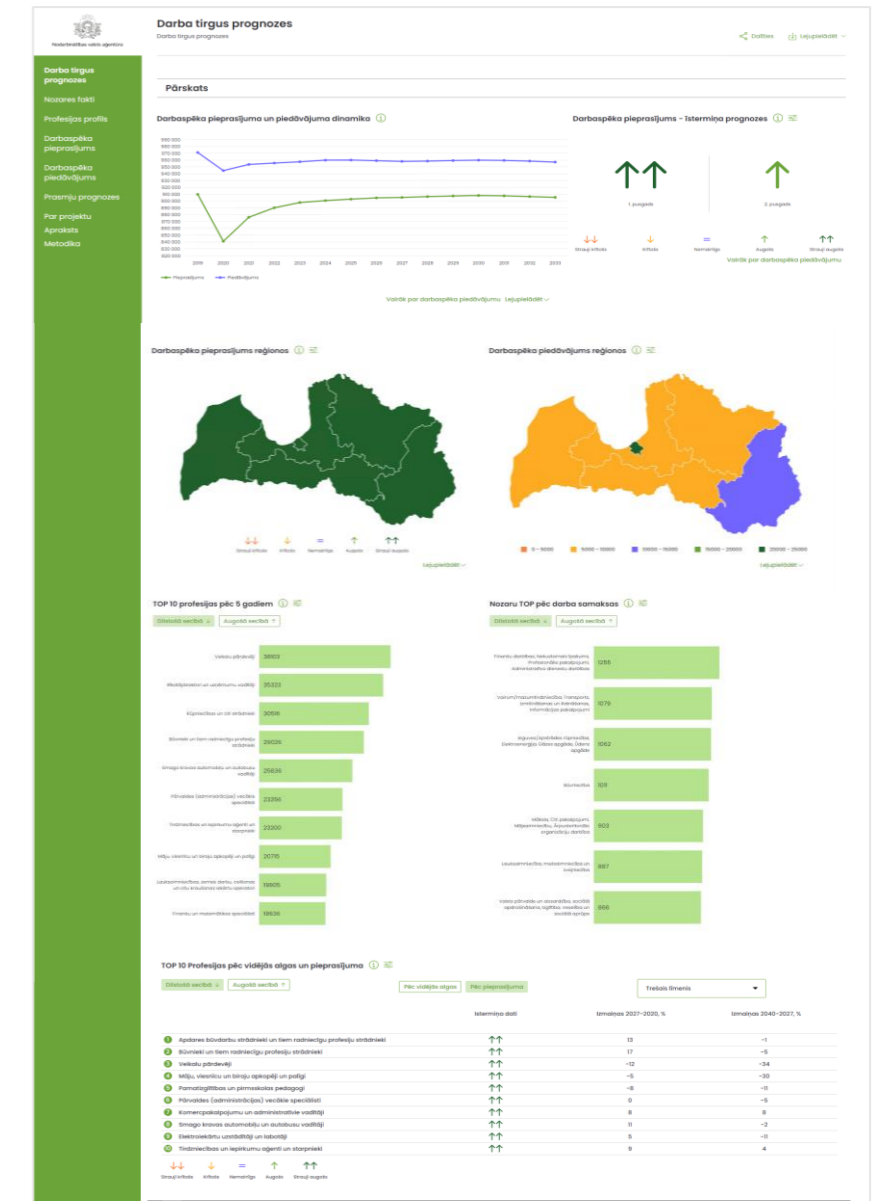
citi darba tirgus informācijas avoti – reģistru dati, nodarbinātības/izglītības statistika, absolventu monitoringa dati u.c.

DARBA TIRGUS PROGNOŽU PLATFORMA

EM vidēja un ilgtermiņa darba tirgus prognozes

NVA īstermiņa darba tirgus prognozes

<http://prognozes.em.gov.lv>

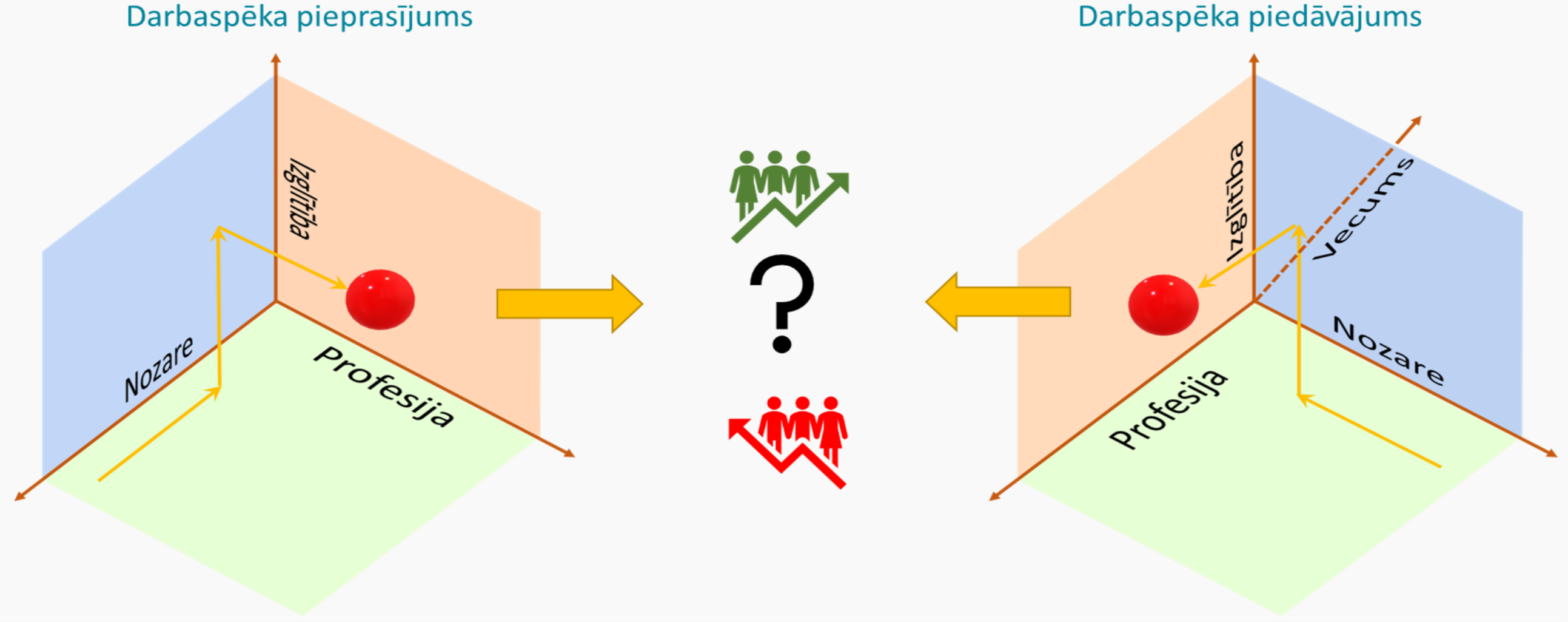
<http://prognozes.nva.gov.lv>

DETALIZĒTA PROGNOŽU INFORMĀCIJA VIENKOPUS

PLAŠĀKAS PROGNOŽU ANALĪZES UN APSTRĀDES IESPĒJAS

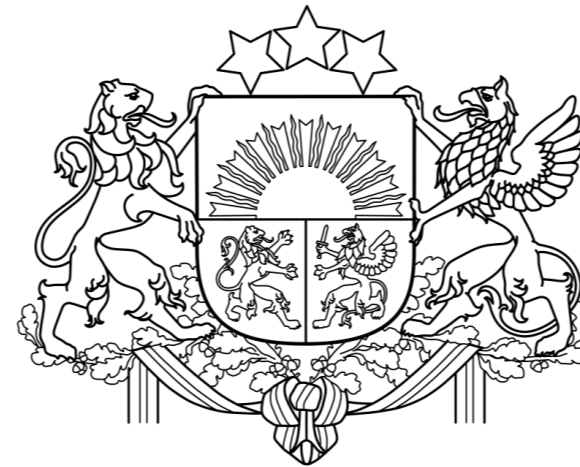
DARBA TIRGUS PROGNOZES

Daudzdimensiju prognožu datu filtrēšanas un atlasēs iespējas

Prognožu informācijas lejupielādes iespējas

Detalizētu prognožu datu failu lejupielāde un atlasīto prognožu lapu saglabāšana (reģistrētiem lietotājiem)

Ekonomikas ministrija

<http://prognozes.em.gov.lv>

 @EM_gov_lv,

   /ekonomikasministrija

 www.em.gov.lv

 Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519, Latvija

 +371 67013100

 pasts@em.gov.lv